

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.
Za odnośzenie do domu dopła-
ta się miesięcznie kop. 5.
**Na prowincji i w Cesar-
stwie:** rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5, dodatek poranny
kop. 3.

KURIER WARSZAWSKI.

Wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY DZIEWIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9.—Telefon Redakcji nr. 126.—Telefon Administr. 411.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz
garnontowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz kop. 20.

Nekrologja: za jeden wiersz
15 kop.

Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petytowy albo jego
miejsce, pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz.

Nadesłane: za jeden wiersz
garnontowy rs. 1.

Ogłoszenia do Kurjera przy-
jmuje także Biuro Rajchmana i
Frendlera ulica Senatorska.

— W dniu jutrzejszym odprawione będą solenne wo-
twy w kościołach:

N. Panny Marji na Nowem-Mieście, w kaplicy Matki
Boskiej, o godz. 8-ej zrana;

archikatedralnym św. Jana, na intencję członków ar-
chikonfraterni literackiej, o godz. 9-ej zrana;

św. Ducha (po-paulińskim), przed ołtarzem N. Panny
Marji Częstochowskiej i ku Jej czci, o godz. 10-ej zra-
na—i

św. Jacka (po-dominikańskim), przed ołtarzem Matki
Boskiej Różańcowej, na intencję braci i sióstr bractwa
Różańca św., o godz. 10-ej zrana.

— Jutro, jako w uroczystość Niepokalanego Poczęcia
N. M. Panny, w kościele Opieki św. Józefa (panien wizy-
tek) odbędzie się dopołudniowe nabożeństwo z wystawie-
niem N. Sakramentu w puszcze na intencję bractwa matek
chrześcijańskich.

— Całodzienne nabożeństwa odpustowe z nieustan-
nem wystawieniem N. Sakramentu, kazaniem, procesja-
mi, oraz nieszporem odprawione zostaną w dniu jutrzej-
szym w następujących kościołach:

św. Ducha (po-paulińskim), św. Anny (po-bernardyń-
skim), św. Antoniego (po-reformackim), św. Andrzeja
(panien kanonicek), św. Jacka (po-dominikańskim), św.
Józefa Oblubieńca (po-karmelickim), św. Marcina (po-
augustjańskim), św. Trójcy (po-trynitarskim) i śś. Stani-
sława i Wawrzyńca na Woli—ku uczczeniu Niepokala-
nego Poczęcia N. Panny Marji. W pierwszych trzech
kościółach nabożeństwa odprawiane będą w ciągu całej
oktawy;

św. Ducha (po-paulińskim)—ku czci św. Franciszka
Ksawerego—i

św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim)—ku czci św.
Barbary.

— W kościele św. Anny (po-bernardyńskim) jutro po
nieszporem wystawiony będzie N. Sakrament w mon-
stracji, poczem odśpiewana zostanie litanja o sercu N.

Panny Marji na intencję arcybractwa czci Niepokalanego
Serca N. Panny Marji.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Uchwała komisji parlamentu rzeszy niemieckiej,
usuwająca z rządowego projektu antisocjalnego ar-
tykułu 24 ty, upoważniającego władze polityczno-ad-
ministracyjne do wydalenia socjalistów, stanowi
obecnie wielki znak zapytania. Jak uchwałę tę po-
godzić ze świeżo zawartym kartelem stronnictw
rządowych; co na nią powie sam rząd? *Koelnische*
Ztg. biedzi się nad wynalezieniem kompromisu
i w koncu go znajduje. Parlament uchwali ustawę
beztęminową wraz z terminowym artykułem bani-
cyjnym, przyzwalającym jeszcze przez lat parę na
wydalenie, a potem wygasającym.

Byłoby to znośnem dla tych, którzy w artykule
upatrują poważne zagrożenie poręczonym przez
konstytucję swobodom obywatelskim, gdyby po
kilku latach rząd nie zdecydował się zażądać dalsze-
go przedłużenia swych wyjątkowych pełnomocnictw
banicyjnych. Ponieważ większość za lat kilka be-
dzie prawdopodobnie tak samo mamelucką, jak dzi-
siaj, życzeniu rządu stanie się znowu zadość. Tylu
fartką wkroczy banicja na teren, z której wypędzo-
no ją główną bramą.

Ci, co przenoszą kwestję polityki zewnętrznej
nad wewnętrzną w Niemczech, zamiast o socjali-
stach, rozprawiają namiętnie nad pytaniem, czy suł-
tan będzie istotnie rewizytował cesarza Wilhelma
w Berlinie? Wiadomo, że względy religijnej i pań-
stwowej natury nie pozwalają padyszachowi wyda-
lać się z rezydencji nad Bosforem. W berlińskich
sferach półrządowych zapewnijają najkategorycz-
niej, że o rewizycie nigdy mowy nie było i nigdy
w rachubę jej nie brano. Cesarz Wilhelm nie po to

jeździ po Europie—tak dyktują kancelarskie *geheim-
rathy*—aby inkomodować swoich monarszych amir-
trjonów i zmuszać ich do postanowień, które sprzecz-
ne byłyby z tradycjami niektórych dworów.

Projekt podróży stambulskiej cesarza Wilhelma
wyszedł od sułtana, który ugaszczając w r. z. kontr-
admirala niemieckiego, Hollmana, w Yldiz-kiosku,
wyraził gorące pragnienie powitania młodego mo-
narchy Niemiec u Złotego Rogu. Hollman powie-
dział o tem posłowi niemieckiemu w Konstantynop-
olu, Radowitziowi, ten zauważył, że myśl nie jest
niewykonalną i zdał sprawę o „gorących pragnie-
niach” padyszacha w Berlinie. Cesarz Wilhelm
przyjął życzliwie propozycję, zwłaszcza, że cesarzo-
wa Augusta Wiktorja oddawna marzyła o zwiedze-
niu czarodziejskiego Bosforu. Gdy podróż do Aten
została postanowiona, Ali Nizami basza w formie
urzędowej ponowił zaproszenie sułtańskie, przyjęto
je skwapliwie, lecz ani na chwilę nie rozszczono pre-
tensyj do odebrania rewizyty nad Spreą. Tak się
ta rzecz przedstawia wedle dokumentów kancelarii
dyplomatycznej.

Komisja budżetowa parlamentu niemieckiego po-
wzięła już najważniejsze uchwały nad kredytami
wojskowemi. Z pozycji przeznaczonych na budo-
wę wykreślono osiem milionów marek. Uchwalono
45 milionów na potrzeby, wynikłe z nowego prawa
wojskowego, 61 milionów na artylerję i 34,800,000
marek na wzmocnienie urządzeń fortecznych i obron-
nych w ogóle. Minister wojny uzasadniał te pozycje
w sposób najpoufalszy, niektórych mniej wtajemni-
czonych w *arcana* mechanizmu rządowego zasko-
czywszy nawet odkryciem, iż znaczna część tych
sum już wydana została *a priori*!

We wtorek wybrała francuska izba deputowa-
nych komisję budżetową. Wynik wyborów zdumie-
wiający: w liczbie 33-ch członków, dwóch tylko

nem przez podanie o słynnym grzeszniku, nie jest
dramat, noszący magiczny tytuł nieśmiertelnego na-
zwiska, lecz poemat o Don Juanie, „Świadek bron-
zowy” (*Un testigo de bronce*).

Pomysł tego utworu prawdziwie genialny, obro-
bienie mistrzowskie; jest to jeden z najpiękniejszych
utworów literatury współczesnej, a co główne, mo-
tyw zupełnie nowy, a rdzennie tragiczny i piękny
nad wyraz w swym poetycznym, proroczym symbo-
lizmie. Nocą, bez świadków, na ulicy, u stóp bron-
zowego krucyfiksu, Don Juan zabił wroga; rozpo-
czyną się śledztwo, mordercę wyszły w rozpustni-
ku i nieprzyjacielu zmarłego słusznie upatrują, ale
świadków nie ma, a Don Juan, na miejscu zbrodni
wzywając na świadka postać ukrzyżowanego Zba-
wiciela, przysięga, że jest niewinnym; w tej chwili
pojawia się postać bronzowa i powiada: „Sklama-
łeś, Don Juanie, byłem świadkiem zbrodni; jestem
krucyfiksem *de la Antigua*”. Don Juan pada mar-
twy u stóp krzyża, z którego wysokości Chrystus
bronzowy patrzył na scenę morderstwa. Niepodo-
bna, zdaje mi się, znaleźć piękniejszego symbolu
sprawiedliwości bożej, wszechwidzącej i wczesniej
lub później zadość czyniącej wymaganiom prawdy.
Ażebym znaleźć tego rodzaju pomysł, trzeba posiadać
już doprawdy tę iskrę natchnienia, która geniuszem
zwie się właśnie. Daleko słabszym, chociaż niekie-
dy pięknym i wzniósłym, jest dramat Zorilli; zgo-
duj on w założeniu z innemi poematami o sewil-
skim burladorze, kończy się także ocaleniem grzesz-
nika, ocaleniem, które wymadla u Najwyższego ko-
bieta, niegdyś przezeń zgubiona i shaubiona, Ines
d'Ullor.

W poezji germańskiej, od czasu Lenau'a i Grab-
bego (o których utworach była już mowa w niniej-
szym szkicu), jedynym zdaje się nowym Don Jua-
nem (nie mówiąc o szwedzkim poemacie Almquista)
jest dramat Heysego „Don Juan's Ende”, odznacza-
jący się piękną i plastyczną szatą stylistyczną, jak
wszystkie zresztą prace utalentowanego powelisty,
z którym to niezawodnie porównywać będą przede-
wszystkiem mój utwór, aczkolwiek nie wspólnego

z nim nie ma, oprócz analogii w samym tytule. Ka-
żdy kto zechce przeczytać utwór Heysego, uznać to
będzie zmuszony, dramat ten zresztą przeczytałem
dopiero po napisaniu „Ostatniego dnia Don Juana”
i doprawdy nie wspólnego z moją pracą w nim nie
znalazłem, z wyjątkiem chyba samego faktu spo-
tkania się Don Juana z synem, o którego istnieniu
nie wiedział, ale przecież pomysł ten sam przez się
nie ma żadnej wartości ani etycznej ani estetycznej,
zająć mogą czytelnika lub widza dopiero następ-
stwa psychologiczne, kolizje materialne i moralne
z niej wynikające, a te u mnie są całkiem odmienne.
Interesująca jest sama myśl przedstawienia schyłku
życia Don Juana, ale myśl ta oddawna znana była
w literaturze, i bynajmniej nie stanowi własności
Heysego. Istnieje mały poemacik Teofila Gautier,
w którym ze wspaniałą jaskrawością kolorytu rysuje
się sylwetka genialnego awanturnika, znużonego,
będącego już tylko widmem samego siebie i takim
zewnątrznie powinien być i mój bohater i bohater
Heysego.

* * *

Zdaje się, że czytelnik po przeczytaniu mego
studjum, przypomni sobie wszystkie główne przynaj-
mniej utwory, w których postać Don Juana wystę-
puje jaskrawo i plastycznie, stopniowo ulegając e-
wolucji zasad filozoficznych i estetycznych; o nie-
dołączonych „Don Juanach” rozmaitych epok, np. o sta-
rym dramacie Corneille'a (brata autora „Polyeuc-
te'a”), o operze komicznej Le Tellier'a w XVIII wie-
ku napisanej i t. d., wołałem nie wspominać. Do
kategorji tej zaliczonym zostanie, być może, i mój
„Don Juan”, nie zatem nie potrzebuję i niemogę po-
wiedzieć o własnem dziele; publiczność i krytyka
warszawska wydadzą o niem swój wyrok, pragnę-
bym wszakże zaznaczyć, jaka myśl filozoficzna kie-
rowała mną, gdy pisałem ten dramat, nie wdając
się w rozbiór kwestji, czy myśl ową potrafiłem
przeprowadzić zgodnie z wymaganiami sztuki, ale
twierdząc stanowczo, iż rzuca ona nowe światło na
postać słynnego symbolicznego występcy i może

HISTORIA DON JUANA.

SZKIC LITERACKI

Stanisława hr. Rzewuskiego.

(Dokończenie.)

Istnieje jeszcze kilku ciekawych Don Juanów,
o których wartoby dłużej pomówić, ale boję się, że
gawęda moja rozmiarami swojemi zaudzić mogłaby
czytelnika, zaznaczę więc tylko istnienie paru z nich,
które odznaczają się tem, że autorowie chcieli stwo-
rzyć typ nowego Don Juana, lokalnego; jednym
z nich jest niedawno wyszły na świat „Don Juan
d'Armana” p. Hayema (bardzo piękny akt pierw-
szorzeczliwego i za życia zapożnanego, a niewątpli-
wie genialnego Villiera de l'Isle Adam.

W piśmiennictwach południowych najpiękniej-
szym z Don Juanów, wysnutych z wyobraźni nowo-
czesnych poetów, jest Don Juan hiszpański — fakt
zdawałoby się naturalny, w kraju bowiem, gdzie
typ ten powstał po raz pierwszy z podań ludowych,
musiało z czasem pojawić się i arcydzieło, oparte na
filozoficzem, głębszem pojmowaniu jego później-
szych losów. Fakt ów wszakże nie zdarzyłby się,
gdyby Hiszpanja XIX-go wieku nie wydała tak ge-
nialnego poety, jakim jest bezspornie Zorilla.
Współczesnej literatury hiszpańskiej nikt nie zna
po za granicami kraju, mylnem wszakże byłoby
złanie o zupełnym upadku twórczości literackiej
w ojczyźnie Kalderona i Cervantesa. Szczególnie
w sferze dramatycznej poezji tacy pisarze, jak: Zo-
rilla, Echegaray, Breton de los Herreros, Hartzen-
busch, Ventura de la Vega itd. uzielnili dotychczas
bronią świetnych tradycji hiszpańskiego geniuszu
dramatycznego. Najpotężniejsze zdolności scenicz-
ne posiadają niezawodnie Echegaray i Zorilla, a je-
dnak w dziełach ostatniego arcydziełem. natchnio-

zasiada radykalistów, a pięciu członków prawicy; resztę mandatów objął oportunizm zachowawczo-republikański. Wiadomo, że budżet na r. 1890-ty uchwalila już izba ustępująca; pozostawiono rozstrzygnięcie nowej tylko fundusz dyspozycyjny.

Hr. Church kreśli w ostatnim *Timesie* swoje poglądy na rewolucję brazylijską i wyjaśnia niektóre jej pobudki. Monarchiści w Rio de Janeiro oddawna gawili ślepa nieostrożność starego Dom Pedra, który patrzył na knowane spiski, a nie widział ich. Swoją pobłażliwością bez granic zachęcał on do prostu agitatorów do czynu. Nie przedsięwzięto nie dla utrzymania karności w armji, marynarce i policji, chociaż powszechnie wiadano, że republikanie i rewolucjonisci usiłują wszelkimi siłami tę karność podkopać. Zniknięcie dawnego żywiołu zachowawczego jako przedstawiali plantatorowie, przyczyniło się również nie mało do obalenia tronu. Plantatorowie gniewni za to, że im nie przyznano żadnego wynagrodzenia za zniesienie niewolnictwa, jakkolwiek nie przyłożyli wprost ręki do rewolucji, przecież jej nie zapobiegli i na klęskę monarchji patrzyli obojętnie.

Br. Z.

Kampanja cukrownicza 1889/90

Pierwsze echa, jakie nas z świeżo rozpoczętej kampanji cukrowniczej dochodzą, są dosyć pomyślne. Pomimo spóźnionej pory sadzenia buraków i niezwykłej suszy, jaką odznaczało się tegoroczne lato, zbiór buraków odbył się prawidłowo, a sama kampanja rozpoczęła się wcześniej, bo już d. 24-go września. W Cesarstwie rozpoczęcie to wypadło o tygodni dwa później.

Rezultat nrodzaju buraków uważać też można ogółem za korzystny, bo jakkolwiek wiele buraków pozostało jeszcze w kopcach w polu, niemniej biorąc za podstawę ilość ich dostawioną dotychczas do fabryk, wypada z morgi 300-prętowej na gubernje: lubelską, radomską i łomżyńską, około 75 korcy, na warszawską i kielecką 70, kaliską, siedlecką i plocką 60, w pozostałych zaś korcy 40. W ogóle plantacje Królestwa, rozrzucone na 37,300 dziesięcinach, czyli 63,735 morgach ziemi, dały przecięciowo po 65 korcy z morgi.

Jak w r. z., tak i w bieżącym, wskutek ograniczeń, zaprowadzonych przez konwencję kijowską i braku widoków na podwyższenie cen cukru, plantacje buraczane nie zwiększyły się wcale, lub bardzo mało, a nawet tendencje w tym kierunku spotykały się rzadko; plantatorowie też, sadzący buraki bez uprzednio pozawieranych kontraktów, zmuszeni byli sprzedawać je cukrowniom po cenie zna-

cznie niższej, pozostając w tym wypadku zupełnie na łasce fabrykantów.

Z objawów wielce niekorzystnych dla przemysłu cukrowniczego zaznaczyć przedewszystkiem należy jeden, mianowicie ukazanie się na niektórych polach w okolicach Łowicza pasorzytów, zwanych „nemetodami”, żyłatek nader szkodliwych, bo wysysających odrostki korzenia buraczanego. Już przed kilku laty jeden z dyrektorów cukrowni w okolicach Warszawy zwracał na posiedzeniu cukrowników uwagę na niebezpieczeństwo, jakie z tego tytułu zagraża plantacjom. „Nemetody” ukazywały się wówczas w grójeckiem; pojawienie się więc ich obecnie w innych okolicach kraju winno być wzięte pod szczególną uwagę, tembardziej, że pasorzyt ten w równej mierze szkodliwym jest dla wszelkich roślin i obecność jego mogłaby zagrażać prawdziwą klęską całemu gospodarstwu rolnemu. Powiemy też tu nawiasem, iż według dotychczasowej praktyki jeden istnieje tylko sposób pozbycia się „nemetodów”, mianowicie w celu tym obsiewa się pole nawiedzone przez nemetody roślinami najwięcej przypadającymi im do smaku, jak: rzepak, sorgo, i skoro żyłatka ta po objedzeniu korzonków rośliny zaczyna już składać jajeczka, wówczas sama roślina winna być ze szczytem wyrwana i złożoną na powierzchni ziemi, przy zetknięciu się bowiem z powietrzem „nemetody” same giną i wyplenienie ich w ten sposób jest najłatwiejsze. Zapewne, rolnik, odwołując się do tego sposobu, narażonym zostaje na stratę niemałą; lepiej wszakże tracić na razie coś, zabezpieczyć się od groźnego nieprzyjaciela, aniżeli ryzykować w przyszłości wszystko. Co do zawartości cukru w burakach, z tej strony kampanja tegoroczna przedstawia się bardzo korzystnie. W okolicach Pniewa i Sochaczewa buraki polaryzują: cukru 16,4 przy 2,6 niecukru, cukrownie w gostyńskim około 15,5 cukru, przy 2,8 niecukru, nadwiślańskie około 15% cukru. W ogóle w kampanji tegorocznej buraki obfitsze są w cukier, aniżeli w zeszłorocznej, chociaż dają również większy procent niecukru, co przypisać należy krótkości czasu, przez który buraki wzrastały, a ztąd i gwałtowniejszemu czerpaniu soków z ziemi. Biorąc przeciętnie wydajność buraków w gub. warszawskiej, oznaczyć można na 15,3% cukru przy 2,7% niecukru.

Dane też powyższe uważać można za wskazówkę, że ilość przerobionych w kampanji tegorocznej buraków prawie odpowiadać będzie ilości zeszłorocznej. Wprawdzie przy porównaniu liczebnem wypadła, iż z cyfry tegorocznej produkcji, 19 cukrowni położonych w gubernji warszawskiej przerobią 2½ milionów korcy buraków, czyli mniej aniżeli w r. z. o 7%, 21 zaś pozostałych zużyje 1,960,000 korcy,

czyli znów mniej o 8% uwzględniając wszakże większą wydajność cukru, jaką się zbiór tegoroczny odznacza, ogólna ilość cukru będzie ta sama, co w kampanji zeszłorocznej.

W Cesarstwie, podobnie jak w Królestwie, większa różnica w zbiorze buraków i ich wydajności nie jest spodziewana. Według danych urzędowych (*Wiadom. pr. finan.*), 182 cukrowni z plantacjami rozrzuconemi na 220,000 dziesięcinach przerobią około 22,700,000 berkowców, t. j. wszystkiego o 8% mniej, niż w r. z. Urodzaj buraków obliczyć można przecięciowo na 100 korcy z dziesięciny, co czyni 68,3 korcy z morgi 300-prętowej. Ogólna produkcja buraków w całym państwie stanowić będzie 26 milionów berkowców, zebranych na 257,000 dzies., czyli mniej o 9%, aniżeli w r. z., którą to ilość przerobi 222 cukrownie.

Dokładniejsze obliczenie produkcji tegorocznej cukru wykażemy po ukończeniu kampanji, co nastąpi prawdopodobnie w pierwszych dniach grudnia, gdyż fabryki spodziewają się ukończyć ją zupełnie jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia. Zaznaczyć wszakże już tutaj wypada, że w każdym razie w cukrowniach Królestwa wydajność buraków z kampanji tegorocznej przejdzie 34 funty z korcy.

Dla zaokrąglenia powyższego sprawozdania nadmieniamy, że w kampanji zeszłorocznej cukrownie w gub. warszawskiej i siedleckiej przy 13,97% cukru w soku otrzymały 11,21% cukru gotowego (33,63 z korcy). Najlepsze rezultaty dały cukrownie: Oryszew 12,08% Młodzieszyn 11,92%, cukrownie warszawskiego Towarzystwa po 11,5% i t. d. Względnie do procentowości buraków najlepsze rezultaty osiągnęła cukrownia Łanietą: otrzymała ona bowiem 11,03 cukru; przy 12,92 cukru w soku, straciła zatem 1,89. W Cesarstwie przeciętna wydajność cukru z buraków nie przeszła 8% przy 4% straty.

Godzi się jeszcze zrobić w tem miejscu wzmiankę o ubezpieczeniu robotników w cukrowniach: Sójki, Łanietą i Izabelin, w następstwie czego robotnik, dotknięty kalectwem lub śmiercią, on lub w razie jego zgonu rodzina, otrzymują fundusz, odpowiadający dziennej płacy robotnika, tysiąc razy powiększonej. Jest to dopiero pierwszy tego rodzaju przykład zaopiekowania się losem robotników i życzylibyśmy szczerze należało, aby inne cukrownie, idąc za dobrym przykładem, zechciały uwzględnić i nasładować szlachetne pobudki, jakie kierowały przy podjęciu tej inicjatywy właścicielami wzmiankowanych cukrowni.

Kończąc powyższe, uważamy za potrzebną zwrócić uwagę producentów cukru na jedną ważną okoliczność. Stosownie do świeżo podniesionego w ministerjum finansów projektu, prze-

być wskazówką dla przyszłych i zdolniejszych ode mnie pisarzy.

Poeeci minionych stuleci mieli słusność, gdy upatrywali w Don Juanie charakter ujemny, bo nie ulega przecież wątpliwości, że tacy ludzie szerzą wokół siebie nieszczęście i hańbę, że żądza wrzesa ciągle nowych i ciągle subtelniejszych zabija w ich duszy altruistyczne uczucia i miłość bliźniego; a więc zostawić trzeba indywidualności bohaterów mnóstwo rysów ujemnych: pychę, twardość serca, brak litości względem maluczkich—ale nowocześni poeci mieli także niezawodnie słusność, upatrując w Don Juanie czynnik najszlachetniejszy ze wszystkich, a mianowicie żądzę nieświadomą siebie, ale szczerą zdobycia bezwzględnej prawdy i najwyższej piękności, czynnik, dzięki któremu grzesznik, noszący wstrętne pierwiastki przeczucia i samolubstwa, zasługuje jednak w końcu, kiedy ostatnie wyznanie miłosne zastyga na jego ustach pod zimnem technieniem śmierci, na wyrok przebaczenia. Czy przebaczenie boskie pojmować będziemy, według etyki kościelnej, jako ocalenie duszy grzesznika, lub tylko jako moralne uwolnienie przeszłości i czynów umierającego—mniejsza o to—ale innego rozwiązania problemu psychologicznego, zawartego w dziejach tego charakteru, nie ma i być nie może, większa też część poetów ostatniej doby w ten sposób zrozumiała zadanie, jakie nakłada wybór tak trudnego i wzniosłego tematu.

Ale większa ich część upatruje także w modlitwach kobiety, niegdyś za życia kochającej Don Juana, a nawet po śmierci troszczącej się o losy wieczne jego występnej duszy—czynnik jego ocalenia; inni zaś zmuszają go pokutować długie lata w klasztorze, jak bezdusznemu teńhorzowi, który myśli o uniewinnieniu się, kiedy grzeszyć już nie ma siły. Czy nie może istnieć trzecie rozwiązanie? To pewna, że Don Juan, jako symboliczne uosobienie zmysłowych porywów, że tak powiem, idealnego materializmu, musi na schyłku życia spotkać się z wyższym, nieznanym mu, niegdyś wysmiewanym,

a jednak zawsze zwyciężającym światem prawdy moralnej i etycznego piękna; lecz jeśli nieunikniona kolizja wypowie się tylko w tem, że modlitwy świętej w ostatniej chwili przyniosą mu wyrok miłosierdzia bożego, czyż rola Don Juana nie okaże się nazbyt bierna? Z drugiej zaś strony, zupełnie niezgodnym z charakterem Don Juana wydaje nam się pomysł, według którego kochanek Donny Anny spędza ostatnie lata w klasztorze, zostaje zabobonnym i nudnym mnichem...

Nie w biernym korzystaniu z cudzego poświęcenia zawiera się odkupienie przeszłości, lecz w dobrowolnem zwycięstwie nad samym sobą, zdobyciem w czynnem uznaniu tych nieśmiertelnych wymagań obowiązku moralnego, których poczucie nigdy nie wygasa w głębi duszy ludzkiej; nie w również zewnętrznej i bezpłodnej formie pokuty kościelnej znajduje grzesznik pogodzenie z losem i zapomnienie spełnionych występów, lecz w jednym przynajmniej, ale rzeczywistym dobrym uczynku, w jednym z tych porywów dobroci, szlachetności i wspaniałomyślnego zaparcia się siebie, w których dosiegamy najwyższego stopnia dostępnej nam cnoty, w których nadziemskie pochodzenie duszy naszej wypowiada się najjaśniej, dzięki którym wreszcie zdobyć możemy tylko przebaczenie boskie, bo tylko w tych rzadkich chwilach wyższego entuzjazmu moralnego odbłask boskiej prawdy jaśniej przed oczyma ludzkimi i ten, kto w życiu nie znał ich nigdy, nie wznosił się z pewnością też nigdy nad poziom miernoty i nicości duchowej.

A zatem w jednym czynie szlachetnym zawrzeć się może odkupienie całego występnego życia, tak samo jak mądrość kierująca wszechświatem jaśnieje w najdrobniejszym, na pozór również cudownem i niezrozumiałem stworzeniu lub zjawisku przyrody; piękna i głęboka moralność katolicka, obiecując rozgrzeszenie za jedną chwilę przedśmiertelnego żalu, zgadza się tu najzupełniej z duchem wszelkiej racjonalnej filozofji, według której pojęcie czasu stanowi tylko subiektywną formę działalności naszego umysłu, samo zaś prze- się nie ma żadnego przed-

miotowego znaczenia; jednego dnia dosyć, aby duszę ocalić! Ale, raz jeszcze: ocalenie, to znaczy zrozumienia sfery wyższej, boskiej, obowiązującej dla każdego prawdy, tego co Kant nazywa „kategorycznym imperatywem”, szukać potrzeba w głębi własnego sumienia, w skarbnicy subiektywnego „ja”, bo w niem tylko, jak udowodnił wielki twórca nowoczesnej metafizyki, zawiera się wielkość, substancja sama i faktyczna rzeczywistość zjawisk duchowych, źródło wyższych świadomości nam dostępnych i zrozumiałych, droga wiedząca do doskonałości najwyższej. Bo dla umysłu trochę filozoficznego wszystko jest przecież złudzeniem, z wyjątkiem właśnie wewnętrznego życia duchowego tych marjonetek, które wierzą w realność swych celów ziemskich, jutro w proch o róconych, a tak rzadko znów myślą o wzbogaceniu i rozwoju nieśmiertelnej istoty własnej, odbłasku twórcy wszechrzeczy, duszą zwaną przez myślicieli ortodoksalnych, właściwiej zaś za- dnym wyrazem nie dającej się określić, bo w niej źródło wszystkiego i tajemnica wszechbytu!

A więc chociażby jeden czyn szlachetny, ale spełniony dobrowolnie, samostannie, swobodnie, pod wpływem budzącego się w duszy grzesznika poczucia obowiązku moralnego i Don Juan będzie ocalony, to jest zrozumie wyrok boży, zniewalający każdego do wczesnego lub późnego uznania sprawy: dliwości i prawdy—prawdy zupełnej, zjednoczonej z pięknością moralną, niewystarczającą dla umysłów kajdanami zmysłowymi przykrytych do ziemi, ale srogo mszczącą się nad tymi, którzy, jak Don Juan, zaprzeczają jej cieleci i próbowali.

Czytelnik zna teraz ideę mego dramatu; czy udało mi się rozwinąć ją w sposób zadawalniający, to już inna kwestja, w każdym razie nawet, jeżeli sztuka upadnie, będę mógł przypomnieć sobie wyrazy Musseta, zastanawiającego się nad cza-rem, jakie wywiera samo nazwisko Don Juana.

pisy cza sowe, dotyczące akcyzy od cukru, a obowiązujące od r. 1881-go, mają uleść ścisłemu przejrzeniu i licznym zmianom. Chwila więc obecna, dopóki projektowane zmiany nie zostaną ujęte w formę ostateczną, najlepiej się nadaje do podjęcia następujących się w tym kierunku wszelkich kwestyj. Producenci najlepiej wiedzą, ile i jak rozliczne napotykać oni trudności. Staranie się więc o wyjaśnienie lub zmianę niektórych paragrafów ustawy leży w bezpośrednim ich interesie. Pominęta raz sposobność nie da się łatwo odnaleźć. C.

U Marceliny Kochańskiej.

(Korespondencja własna Kurjera warszawskiego.)

Berlin d. 4-go grudnia.

Działo się w hotelu Rzymskim w Berlinie, w hotelu, pełnym wspomnień po pierwszorzędnym gwiazdach teatru, które tu, odwiedzając nadsprejską stolicę, chętnie stają.

Po Paulinie Lucca, Adelaidzie Ristori, Adelinie Patti itp. zatrzymała się tu z kolei Marcelina Sembrich-Kochańska Stengel, a ja, korzystając z uprzejmego zaproszenia jej męża, znalazłem się u niej w charakterze wschodnioeuropejskiego dziennikarza.

Przyszedłem z zamiarem zarzucenia *divy* tysiącem pytań, dobiecia z niej tysiąca odpowiedzi, no i podzielenia się następnie zdobytymi szczegółami z czytelnikiem.

Raz odebrawszy zaproszenie odwiedzenia głośnej śpiewaczki, sądziłem, iż mi to łatwo przyjdzie.

Łudziłem się jednak. W pierwszych chwilach odwiedzin moich drzwi się nie zamykały. Jak w kalejdoskopie, przesuwały się przed memi oczyma książęta, ekscelencje, hrabiowie i znów książęta, ekscelencje, hrabiowie, aż książąt, ekscelencji i hrabiów naliczyłem siedmiu.

Ten siódmy, szczęśliwie, był ostatnim, nareszcie przychodziła kolej na mnie.

— Pani—zawołałem, korzystając ze sposobności, którą mi znowu jakiś książę, ekscelencja lub hrabia odebrać mogli—uważaj mnie na chwilę za swojego spowiednika, pozwól badać, a odpowiadaj szczerze.

— Spowiednika? Ależ ja nie mam grzechów żadnych—odparła, śmiejąc się.

— Ja za to, pani, mam czytelników, sporo nawet czytelników; mam, pani, czytelniczki, które ciekawie wyglądają słówka o tobie. Nie odmawiaj mi go, pani, bo...

— Ależ i owszem i owszem, pyta pan.

— Zaczynam... *Primo*, kto panią odkrył?

— To jest mój pan na myśli głos mój. Otóż tak się to stało. Zapewne wiadomo panu, że mąż mój, profesor Stengel, kształcił mnie pierwotnie jako pianistkę. Przedtem nawet w dzieciństwie jeszcze w Galicji, uczyłam się gry na skrzypcach. Gdy następnie mąż mój (a został nim później) przedstawił mnie profesorowi Epsteinowi w konserwatorium wiedeńskim, ten ostatni zajął się bardzo zdolnościami moimi muzycznymi i zapytał, czy posiadam także i głos. Rzeczywiście śpiewałam w teatrze lwowskim w chórach, ale to tylko dlatego, aby pomagać rodzinie, bez najmniejszej myśli o karierze scenicznej. W młodości mojej przebyłam wiele, zwyczajnie wychowana w niedostatku. Jako 12-letnie dziecko, dla wyżywienia matki i małego brata grywałam we Lwowie w domach arystokratycznych do tańca i dawałam lekcje. Nie przez jedno przeszedłam wtedy upokorzenie, które mi jednak w 15 lat później, gdy między swoich już jako znana śpiewaczka wróciła, sownie wynagrodzono. Ale odbiegam od tematu, wracam tedy do konserwatorium. Profesor Rokitański, po odbytej ze mną próbie, zaopiniował, że mam głos, niewielki wprawdzie, ale niezwykle wysoki, miły i do kształcenia podatny. Rozpocząłem więc z nim naukę i w krótkim czasie rozwinęłam głos do tego stopnia, że myśl o poświęceniu się kiedyś operze już mi się niemal wydała właściwą. Francesco Lamperti w Mediolanie kształcił mnie dalej i jemu to zawdzięczam prawdziwą staro-włoską szkołę.

Tu artystka zamilkła na chwilę.

— A za kulisy sztuki jej—spytałem—czy nie wolno byłoby mi zająć? W jaki sposób pani partycje studjuje?

— O, to łatwa odpowiedź—odparła *diva*.—Jestem bardzo pilną, ucze się i studuję nieustannie. Pracę dzienną rozpoczynam od ćwiczeń, utrzymują mi one głos. Codnia, nawet podczas wakacji, powtarzam skale, tryle i przechodzę wyborne *solfeggia* Lamperti'ego, mego mistrza. Ćwiczenia te rozpoczynają się najzwyczajniej gąm, a kończą najtrudniejszymi koloraturami. Jak tylko coś w dziele oper nowego wyjdzie, wnet mi to przysyła, mam więc sposobność wszystkiego spróbować i przekonać się, o ile nowość jest stosowną dla mnie. Odnalazłszy partycję, odpowiadającą mojemu głosowi i usposobieniu, zabieram się do niej w następujący sposób. Przedewszystkiem studuję głosy: tekst i melodie, dopóki tak pierwszego, jak drugiego nie poznam dokładnie i nie zapamiętam. W tem dopomaga mi mój mąż, jest on w całym znaczeniu tego słowa stałym moim akompaniatorem. Studujemy razem i to nie tylko partyturę, ale całą orkiestrę.

— Mogłabym—dodała *diva* ze śmiechem—w razie potrzeby każdą partję śpiewać, a nawet dyrygować operą. Gdy kiedy głos stracę, to mam zamiar stanąć na czele jakiej orkiestry kobiecej.

Załatwiwszy się już z techniczną stroną mego zadania—ciągnęła dalej śpiewaczka—zabieram się do opracowania roli. Rozbieramy razem z mężem szczegóły po szczegół. To też udając się na pierwszą próbę każdy drobiazg mam już ściśle określony i potrzebuję się tylko z *mise en scène* obeznać. Przedewszystkiem obawiam się krytyki męża, a nieubłagany jest. Obecny jest na każdym z występów moich i wśród antraktyków nieraz czyni mi uwagi. Po wyrazie twarzy jego poznaję, o ile z zadania dobrze wywiązałam się. Co do zachowania się w dzień występów moich, jak mnie pan o to pyta, oto nie przyjmuję nikogo, nawet pana, mówię jaknajmniej, śpiewam tylko ćwiczenia i najtrudniejsze koloratury i cały dzień myślę o operze, w której mam wystąpić. Obiad spożywam wczesny a skromny. Podczas przedstawienia nie używam niczego, nawet kropli wody.

— A bywa pani pod wrażeniem czekających ją występów pobudzoną bardzo?—zapytałem z kolei.

— O, bywam dzień cały i to bez względu na to, czy śpiewać mam partję jaką po raz pierwszy, czy po raz setny. Jeżeli jestem wesoła w dniu tym, to znak, że i na scenie lepiej mi się powiedzie. Raz jednak wyszedłszy z za kulisy, wobec światła i publiczności, która ze względu na krótki wzrok mój, niby zbita masa przedstawia mi się, staję się odrazu spokojną. Jestem dzieckiem chwili. Powodzenie sprawia mi dziś jeszcze radość, jakiej doznawałam po pierwszym występie moim. Po każdym przedstawieniu doznaję gwałtownego pragnienia, wypijam też zaraz po spuszczeniu kurtyny szklankę wody z winem, później zaś zjadam lekką kolację i kładę się spać. Szkoda tylko, że zwyczajnie sen nieważnie niespokojny, zwyczajny to jednak wynik pobudzenia występem.

— No i cóż więcej powiem, zdaje się, wyczerpałam już wszystko, wypowiadałam się do najdrobniejszych szczegółów.

— Tak, pani, i dziękuję jej za to, tylko radbym jeszcze—z pewnem zakłopotaniem dodałem—słótko bodaj o domowym jej pożyciu usłyszeć.

— Co do tego, kochany panie—wtrącił profesor Stengel—odpowiedź mnie się należy. Krótko i węzłowato: Marcella, to najlepsza matka, żona i... gospodyni.

I pożegnałem *divę*, a co słyszałem, powtarzam.

Józef Lewiński.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Ministerjum spraw wewnętrznych zwróciło się do gubernatorów z prośbą o nadesłanie swych opinij w kwestji zapobiegania szerzeniu się zarazy wśród bydła. Chodzi głównie o wskazanie środków weterynaryjno-policyjnych, któreby zabezpieczyły ludność od szkodliwych skutków, jakie nieraz dla ich zdrowia pociągają zarazy u bydła. Tak np. zauważono, iż suchoty płucne u bydła przenoszone bywają przez używanie mleka chorych krów. Opinie gubernatorów stanowiąc będą materiał do sporządzenia odpowiednich przepisów.

— *Now. wr.* donosi, iż ministerjum komunikacji, w porozumieniu z ministerjum finansów, opracowuje przepisy, na mocy których może być dozwolone otwieranie dystrylarni nafty obok wewnętrznych dróg komunikacyjnych wodnych.

— W fabrykach kwiatów sztucznych do malowania wyrobów: pączków i liści, używane są farby bez wyboru i gatunkowania, szkodliwe dla zdrowia. Z tego powodu wydane zostanie polecenie wymieniające, jakie gatunki farb do fabrykacji ręcznej kwiatów wolno używać, z zastrzeżeniem, aby robotnice, zaopatrzone w dostateczną ilość naczyń, nie potrzebowały w ustach zwilżać pędzeli.

— Dochodzi nas wiadomość, iż główny zarząd policyjny zwrócił uwagę na działalność kantorów pośredniczących w wynajdywaniu pracy, których liczba zaczęła znacznie wzrastać w główniejszych miastach Cesarstwa. Z usług tych kantorów najczęściej korzystają młodzi ludzie rodem z Królestwa, którzy w centralnych guberniach poszukują zajęcia. Skonstatowano wszakże, iż w biurach tych pośrednictwa, pomimo kaucyj, dzieją się nadużycia: w razie wynalezienia miejsca dla poszukującego, ściągane są wysokie dopłaty po za taksą; dalej, że ofiarując pracę stręczeni są ludzie niezdolni, którzy, aby tylko zapłacić za pośrednictwo, przedstawiani są w innym charakterze, słowem, że działalność biur dla obu stron jest często szkodliwą. Jako środek zapobiegawczy, proponowane jest zaprowadzenie ksiąg sznurowych do zapisywania żądań i ofiarowań pracy, a każde dopełnione pośrednictwo powinno iść w kolei zapisów, dla łatwiejszego sprawdzenia.

— Utrzymanie personelu warszawskiego zjazdu sędziów pokoju kosztować będzie w r. p. 9,650 ra,

sędziów pokoju m. Warszawy 62,500 rs., pensje pisarzy, stróżów i wydatki kancelaryjne wyniosą 18,000 rs., utrzymanie i sprawienie mebli w kancelariach sądów pokoju 1,625 rs., wydatki kancelaryjne zjazdu sędziów pokoju 3,000 rs.; ogółem prze- to 94,775 rs.

— Z powodu zamierzonego wprowadzenia zmian w aresztach policyjnych, zarówno pod względem urządzenia wewnętrznego, jak i systemu kancelaryjnego, p. oberpoliemaister wydelegował p. Chrzanowskiego do zbadania obecnego stanu aresztów.

— W dniu wczorajszym było miejsce wolnych w szpitalach: św. Łazarza 15, starozakonnych 5, wolskim czasowym 3 i zapasowym 3. W szpitalu Dzieciątka Jezus od dwóch dni wszystkie miejsca są zajęte.

— Posiedzenia komitetu kanalizacyjno-wodociagowego, na których rozstrzygać się będą ważne kwestje, dotyczące projektowanych wydatków czwartej serji robót, rozpoczną się zaraz po przyjeździe do Warszawy głównego kierownika, inżyniera Lindleja, co nastąpi w przyszły czwartek.

— Z przyczyny rozpoczęcia robót kanalizacyjnych prywatnych, przejazd przez ulicę Wierzbową został ograniczony.

— Zarząd kolei bydgoskiej, niezależnie od stałego funduszu, wyznaczonego na naprawę i przebudowę wagonów, wyjednał nadzwyczajny fundusz w sumie rs. 40,000 na kupno wagonów osobowych. Wydatek ten pokryty będzie z dochodów roku przyszłego.

— Z inicjatywy władzy komunikacyjnej w biurach kolei żelaznych prowadzić się mają listy starszeństwa urzędników i oficyalistów. Listy mają być uwzględniane przy obsadzaniu otwierających się wakansów.

— Sprzedaż biletów osobowych w bezpośredniej komunikacji do Lwowa i Tarnowa na stacji kolei warszawsko-wiedeńskiej, jak i na stacji miejskiej przy ul. Bielańskiej, została chwilowo wstrzymana.

— Wczoraj na posiedzeniu wydziału sierot i ochron w Towarzystwie dobroczynności zgodzono się na wypłacenie rs. 15 b. wychowawcy zakładu sierot, Karolinie Miniewskiej, na wyprawę dla niej, oraz na udzielenie zapomogi dwóm wychowankom: Bańkowskiej i Buczynskiej, pozostającym w służbie w jednym i tym samym domu przez czas dłuższy, i wydatek polecono odnieść do funduszu, na ten cel wyznaczonego przez opiekuna zakładu sierot, p. Szymona Krzeczковского; dalej wyasygnować postanowiono rs. 20 na gwiazdkę dla sierot dziewcząt z zakładu Towarzystwa. — Gwiazdka dla dziewcząt, uczęszczającej do ochrony, odbędzie się dnia 23-go b. m., o godzinie 12-iej w południe, w ochronie XIII-iej przy ulicy Nowolipki. — W zakładzie sierot chłopców jest obecnie 148 dzieci, w infirmerji 7, w szpitalu 2, razem 165; w zakładzie sierot dziewcząt 65, w przytulku czasowym przy ulicy Hożej dziewczyn 34; do 26-ciu ochron uczęszcza 3821 dzieci. Od d. 22-go grudnia r. b. do 2-go stycznia r. p. ochrony zostaną zamknięte.

— Do grona członków rady opiekuńczej ubogich cyrkulu IV-go zaproszony został p. Edward Grymowski.

— Nauczycielem progimnazjum męskiego w Pułtuskum mianowany został p. Aleksander Elemiewski, wychowaniec uniwersytetu petersburskiego.

— W dniu wczorajszym przyjechał do Warszawy arcybiskup grecki, Nikifor Kalogfas.

— Z teatru i muzyki.

* W teatrze Wielkim jutro balet „Esmeralda”, w Rozmaitościach „Lena” Jasieńczyka, w Małym „Marzolana” po raz czwarty.

* Z komedji Józefa Bliźnińskiego „Szach i mat” rozpoczęto dzisiaj w teatrze Rozmaitości próby parmięciowe.

Utwór powyższy utalentowanego komedjopisarza będzie najbliższą nowością repertuarową.

* Na przyszłą sobotę naznaczono w teatrze Małym pierwsze przedstawienie trzyaktowej komedji pp. Bluma i Toché, w przekładzie M. Sacherowskiego p. t. „Nerwy!”

* Projektowany na tydzień przyszły repertuar operowy uległ zmianie z powodu przyspieszonego przybycia śpiewaczki niemieckiej, panny Pattini, na gościnne występy.

Śpiewaczka, podobno dosyć utalentowana, ma się ukazać w przyszłym tygodniu trzykrotnie na naszej scenie: w „Violecie” (wtorek), „Rigolecie” (czwartek) i „Marcie” (sobota).

* Wystawienie dramatu Stanisława Rzewuskiego „Ostatni dzień Don Juana” opóźni się o tydzień z powodu zaslania panny Marcelówny.

= Kochańska w Łodzi.

Kochańska śpiewała we środę w Łodzi.

Na koncert jej przybyła najinteligentniejsza część publiczności tamtejszej, która „słowika polskiego” darzyła tak rzesistemi oklaskami, że znakomita artystka zmuszona była dodać kilka piosenek nad program.

Wiele jednakże krzeseł było niezajętych, mimo to że, jak zapewnił *Dz. Łódz.*, ceny nie były wygórowane.

Diva opuściła Łódź, sprzyjającą tylko niemieckim artystom, we czwartek pociągiem specjalnym.

= Z kolei nadwiślańskiej.

Donosiliśmy przed kilkoma dniami, iż jeden z handlarzy ryb zapłacił przeszło 1,000 rs. kary za podanie w frachcie mniejszej wagi ryb od rzeczywistej.

To jednak nie odstrasza kupców z Nalewek, którzy codziennie próbują szczęścia w tym kierunku.

Zarząd kolei ze swojej strony polecił ekspedytorom ważyć wszystkie paki wysyłane ze stacji i nadchodzące do Warszawy, a rezultat tego zarządzenia jest taki, że codziennie kilku kupców płaci potrójną takse tytułem kary.

Najczęściej zdarzają się podobne wypadki handlarzom ryb, drobiu i mięsa.

= Upiekszenie.

Stacja filtrów na Koszykach w roku przyszłym zostanie zadzwoniona.

Placyki pomiędzy filtrami i przed nimi będą obsiane trawą i wysadzone drzewami.

Na koszt obsiania i zadrzewienia wyznaczony został odpowiedni fundusz.

= Bursztyn.

W górach piaskowych otaczających cmentarz na Brudnie, okoliczni mieszkańcy znajdują drobne kulki bursztynu.

Obecnie kilkanaście kobiet i dziatwy rozkupuje piasek a otrzymane kulki bursztynu sprzedaje do aptek na kadzidło.

= Na gwiazdkę.

Zasłużona w swej specjalności firma p. Juliana Müllera wydała dwie nowości dla dziatwy na zbliżającą się gwiazdkę.

Widzimy tu nieuniknioną w tych czasach wieżę Eiffel, zastosowaną do gry towarzyskiej z rzucaniem kostką.

Loteryjka to dość zajmująca, większą atoli wartość pedagogiczną ma druga „gra”, przy której tablica o 400 numerach podzielona jest na figury geometryczne, które wchodzą w kombinacje gry, wciśkając się w ten sposób w pamięć dziatwy.

= Dziwny adres.

Pewna firma drezdeńska na otrzymaną ofertę jednej z firm tutejszych, w ten sposób zatytułowała adres odpowiedzi:

Herrn Pierwsza W. Kraju Fabryka etc.

Zaadresowany w ten sposób list dostał się jednak do rąk właściwych.

= Kradzieże.

Czasowo zamieszkałej na Nalewkach pod nrem 21-ym Ryfke Epsteinowej z dorozki nr. 531 na ulicy Gesiej skradziono tiomok z rzeczami wartości 100 rs. — Zamieszkałemu przy ulicy Muranowskiej pod nrem 38-ym Majerowi Koromanowi skradziono futro damskie i suknie wartości 185 rs. — Strażnikowi Krystaszyńskiowi za rogatką jerozolimską skradziono pięć wieprzy wartości 225 rs. — Ze składu żelaza Lejbusia Sztokma na przy ulicy Twardziej pod nrem 12-ym skradziono towarów na 100 rs. Część kupa od Andrzeja Buczka odebrano. — Z wozu na ulicy Gesiej Gabrielowi Powsiańskiemu skradziono pakę towarów wartości 100 rs. — Z utworzonego wytrychem mieszkanka Antoniego Baczynskiego przy ulicy Bugaj pod nr. 8-ym skradziono futro wartości 180 rs.

= Nieostrożna jazda.

Na Nowym-Zjeździe woźnica omnibusu nr. 58 najechał na żonę wojskowego, panią N.

= Poparzenie.

Za mieszkała przy ulicy Kościelnej pod nrem 7-ym żona słusza, Anna Lipczyńska, smarowała spirytusem bolącą rękę. Spiryty, zbyt blisko przysunięty do ognia, zapalił się, a następne zajęła się odzież L., która dość niebezpiecznie została poparzona.

= Nagła śmierć.

W dniu wczorajszym do kancelarii cyrkulu 2/3 przyprowadzono chorą, niewiadomą z nazwiska staruszkę, która wkrótce zmarła.

W celu wykrycia nazwiska zmarłej rozwinięto śledztwo.

NOTATNIK TERMINOWY.

— W dniu jutrzejszym, jako w niedzielę, zawieszono będą czynności komisji poborowej. W poniedziałek, w dwudziesty pierwszy dzień poboru tegorocznego, rozpoczną się czynności komisji asenterunkowej w czwartym i ostatnim rewirze polania, składającym się z cyrkulów policyjnych: łazienkowskiego, nowoswieckiego i praskiego. W dniu tym, o godz. 3-iej zrana, w b. barakach rekruckich na Pradze stawie się mają do losowania popisowi z wymienionych powyżej cyrkulów.

ZE ŚWIATA.

× Z Krakowa korespondent nasz donosi pod dnem 5-ym b. m.: Prezesem sekcji szkolnej tutejszej rady miejskiej, w miejsce dra Józefa Majera, który złożył mandat radziecki, wybrany został prof. Ferdynand Zoll, jego zastępcą poseł dr. Adam Asnyk. — Pianista Śliwiński doznał tu entuzjastycznego przyjęcia. — Dzienniki zapowiadają szereg gościnnych występów w teatrze w rolach najwspanialszych panny Heleny Zimajerówny, córki znanej artystki operetkowej. — Plany na budowę nowego gmachu teatru, po sprawdzeniu, o ile kosztorysy nie przekraczają preliminowanej sumy 400,000 złr., zostaną w przyszłym tygodniu zwrócone komisji, a w ciągu b. m. powołani do rozstrzygnięcia konkursu sędziowie ogłoszą swój wyrok. Do liczby sędziów, stanowiących jury, powołany został znany zaszczytnie architekt warszawski, p. Karol Kozłowski. — Wielkie śniegi, jakie w tych dniach spadły w całej Galicji zachodniej, na Śląsku i Morawach, powodują ustawiczne przerwy w komunikacji kolejowej i opóźnianie pociągów. W Krakowie spadek śniegu wysokości powyżej metra. Paraset wozów, liczną służbę miejską i tłum więźniów zatrudniono przy wywożeniu śniegu, a cała armia ubogich wyrobników znalazła zajęcie przy zsypaniu go z dachów. — P. Teodorowi Rygirowi wyasygnowano z funduszu na budowę pomnika dla Mickiewicza kwotę 10,000 złr., jako pierwszą ratę sumy 100,000, na pomnik przeznaczoną.

× Z Poznania donoszą nam pod d. 4-ym b. m.: Poseł dr. Roman Komierowski z Niezuchowa nabył od Niemca, Kegla, wieś Wymysłowo, w powiecie wyrzyskim, obejmującą 700 morgów obszaru.

× Wspaniały zapis. Baron Lilienthal, zmarły w d. 4-ym b. m. w Gracu, zapisał Ojcu św. 17 milionów złr.

× Ofiara tenora. Signor Stagno, *primo tenore* teatru Pagliano we Florencji, dowiedziawszy się o rewolucji w Brazylii i pozbawieniu korony Dom Pedra, przesłał zdeponowanemu cesarzowi telegram zapraszający go do zamieszkania bezpłatnie w willi swojej na pobrzeżu neapolitańskim położonej. Cesarz natychmiast grzecznym listem podziękował, ofiarę jednak tenora odrzucił.

× Honorarja Gladstona. Wielki mąż stanu angielski, ile razy przyjdzie mu ochota zabawić się w dziennikarza, wcale dobry robi na tem interes. Za artykuł zawierający 1,500 słów, pobiera on tylko 100 f. sterl.

× Hotel Boulangera, położony na ulicy Dumont-d'Urville w Paryżu, odnaleziony wreszcie został jakimś brazylijczykiem, nazwiskiem Guinlorais. Boulanger, którego kontrakt jeszcze nie upłynął, zgodził się na odnalezienie hotelu tylko pod tym warunkiem, że w każdej chwili powróciwszy do Paryża będzie miał prawo dawne mieszkanie zająć. Brazylijczyk, wierząc widocznie, iż chwila ta nie nastąpi tak prędko, warunek przyjął.

× Przyczyny pożaru. *Daily News* donosi, iż przyczyną wielkiego pożaru w Bostonie, o którym w swoim czasie wspominaliśmy, było pęknięcie grubego drutu, przeprowadzającego prąd elektryczny, służący do oświetlania, i opuszczenia się go na druty telegraficzne. Ogień wybuchnął w domu, przy którym łączyła się cała sieć drutów telegraficznych w związku z pewnym systemem elektrycznych zegarów. Po ugaszeniu ognia sprawdzono, iż maszynierze zegarów tych i druty połączenia spaliły się. Ogień szerzył się na przestrzeni 1 1/4 akra, a straty obliczają na 1 milj. funt. sterl. Wiele towarzystw ubezpieczeniowych, skutkiem wypadku spowodowanych pożarem w Bostonie i Lynn zostało zachwianych. Najwięcej ucierpiały kompanje angielskie.

NEKROLOGJA.

† S. p. Sylwester Lewicki,

towarzysz sztuki drukarskiej, po krótkich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. sakramentami, zasnął w Bogu dnia 5-go grudnia r. b., przeżywszy lat 30. Pogrzebiona w głębokim smutku żona i rodzice, zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kościoła św. Piotra i Pawła na Koszykach, w niedzielę, d. 8 grudnia, o godzinie 12-iej w południe na cmentarz brudziński odbyć się mające. —1520—

† S. p. Władysław Anderszewski,

opatrzony św. sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, zasnął w Bogu dnia 5-go grudnia r. b., przeżywszy lat 44. Pogrzebiona w głębokim smutku żona z synami zapraszają krewnych i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kościoła św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej, w niedzielę, o godzinie 12-iej w południe na cmentarz powązkowski. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. —4208—

† S. p. Antoni Lenczewski,

syn s. p. Szymona i Pauliny ze Zgubowskich, opatrzony św. sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, przeniosł się do wieczności w dniu 5-ym grudnia r. b., przeżywszy lat 37. W smutku pozostała żona wraz z matką, siostrami i bratem zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w dniu 8-ym grudnia, to jest w niedzielę, o godzinie 9-iej rano, w kościele Panny Marji na Nowym Mieście, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 10-iej zrana, na cmentarz powązkowski. —4216—

† S. p. LUCJAN POPIELEWSKI,

długoletni współpracownik firmy Simon i Stecki, opatrzony św. sakramentami, w dniu 6-ym b. m. przeniosł się do wieczności, przeżywszy lat 38. Pozostała w ciężkim smutku: żona i córka zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w dniu 8-ym b. m., to jest w niedzielę, o godzinie 9-iej rano w kościele św. Krzyża, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu, o godzinie 2-iej po południu z mieszkania przy ulicy Oboźnej Nr. 9, na cmentarz powązkowski. —4204—

† S. p. EMILJA z LAMPÓW KAUFMAN,

po długich i ciężkich cierpieniach, zakończyła życie w dniu 6-go grudnia 1889 r., przeżywszy lat 48. Pozostała matka, brat, córki i przyjacielka zapraszają krewnych i życzliwych na wyprowadzenie zwłok w dniu 8-ym grudnia, t. j. w niedzielę, o godzinie 2-iej po południu, z kaplicy przy ulicy Myśnej na cmentarz ewangelicko-augsburski. —4215—

† Za duszę s. p. Hortensji hrabiny MAŁACHOWSKIEJ

odprawionem będzie w dniu 10-ym grudnia, to jest we wtorek, w kościele św. Krzyża, przed wielkim ołtarzem, o godzinie 10-iej zrana, nabożeństwo żałobne, na które zaprasza się krewnych, przyjaciół i znajomych. —4146—

Na intencję s. p. hrabiny Hortensji Małachowskiej, odprawioną będzie dnia 9-go grudnia r. b. msza święta, o godzinie 10-iej zrana, w górnym kościele św. Krzyża przed ołtarzem Przenajświętszego Sakramentu. —4210—

† D. 9 grudnia, w poniedziałek, jako w oktawę rocznicy śmierci s. p. Felicji Piotrowskiej, odprawionem będzie, o godz. 11-iej rano nabożeństwo żałobne za spój jej duszy w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim) na Krakowskim-Przedmieściu. —4198—

† Dnia 9 grudnia, to jest w poniedziałek, jako w dniu imienia s. p. WALERJI z Holców KARPINSKIEJ, w kościele św. Krzyża, o godzinie 11-iej rano, odbędzie się nabożeństwo żałobne za spój jej duszy, na które pozostali w nieutulonym żalu rodzice, mąż i synowie zapraszają życzliwych krewnych, przyjaciół i znajomych. —4197—

† Dnia 9-go grudnia r. b., to jest w poniedziałek, jako w siódma bolesną rocznicę śmierci

s. p. Hipolita Taflowskiego,

b. obrońcy przy senacie, ostatecznie reagenta w Kielcach, odprawioną będzie wotywa żałobna w kościele św. Aleksandra, o godz. 10 i pół zrana, na którą w ciężkim smutku pozostała żona wraz z dziećmi i wnukami zaprasza krewnych i życzliwych.

† W dniu 9-ym grudnia, to jest w poniedziałek, o godzinie 9-iej zrana, za duszę s. p. Al. Domagałskiego, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim) na Krakowskim-Przedmieściu, na które pozostała żona zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —4194—

† Dnia 9-go grudnia, to jest w poniedziałek, jako w rocznicę śmierci s. p. Jana i Joanny Przygońskich, odprawione będzie nabożeństwo żałobne w kościele Nar. Najśw. Marji Panny na Lesznie, o godzinie 10-iej i pół zrana na które dzieci zapraszają krewnych i przyjaciół. —4214—

† W dniu 8-ym grudnia r. b., to jest w niedzielę, o godzinie 11-iej rano, w kościele powązkowskim odprawiona zostanie msza święta za duszę s. p. rodziny Napolskich, a to z legatu przez niegdy Andrzeja Napolskiego uczynionego, o czym rektor kościoła powązkowskiego interesowanych zawiadamia. —1467—

† Za duszę s. p. Marji z Sarjusz-Stokowskich LESIEWSKIEJ,

wdowy po obywatelu ziemskim i b. sędzi pokoju okręgu łęczyckiego, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Antoniego (po-reformackim), o godzinie 8-iej zrana, dnia 9-go grudnia, na które zaprasza się krewnych i znajomych. —4164—

Z Petersburga.

Birż. wiedz. piszą obszernie o spekulowaniu giełdy berlińskiej na zwyżkę. Spekulacja ta nie tylko nie słabnie, lecz owszem ciągle się wzmacnia. „Za-pał zwyżkowy” — piszą *Birż. wiedz.* — na giełdzie berlińskiej tak jest silny, że dokonana w ciągu ostatnich kilku dni zwyżka wszystkich wartości spekulacyjnych zdumiała tych wszystkich, którzy, kierując się zdaniem bezstronnych korespondentów oraz gazet giełdowych, widzieli w niedawnym przesileniu pieniężnym początek dawno oczekiwanego i zapowiadanego krachu giełdowego. Podwyższenie cen na giełdzie berlińskiej idzie tak szybko, jak gdyby samo ukończenie likwidacji listopadowej bez przewidywanych trudności giełdowych usunęło od razu te wszystkie obawy, które do niedawna uważane były za przepowiednie katastrofy giełdowej. Berlińska spekulacja giełdowa przywykła wkrótce do wysokiej stopy procentowej od pożyczek, dowodząc raz jeszcze, że na giełdzie nie ma mowy o kombinacjach teoretycznych.

Dziennik petersburski zaznacza, iż ta gorączka zwyżkowa odbiła się i na giełdzie petersburskiej. Taż sama gazeta zwraca uwagę na wrażenie, jakie wywołały w Berlinie rezultaty działalności ministerjum finansów: „Gazeta berlińska i organa urzędu

we niemieckie przez długi czas zachowywały się nader sceptycznie do rezultatów cyfrowych działalności ruskiego ministerjum finansów, lecz i one zmuszone były uznać siłę zmieniających się warunków, kiedy wysiłki złota ruskiego za granicę stały się zbawczym czynnikiem w sprawie zażegnania przesilenia pieniężnego, a sumy, zachowane przez ministerjum finansów i bank państwa u bankierów zagranicznych bodaj czy nie jedyną podstawą wszystkich obrotów pieniężnych na rynkach cudzoziemskich. Na łamach organów urzędowych niemieckich i innych gazet widoczne są prócz tego tajemnicze wskazówki o możliwości bardziej ściśłego zbliżenia pomiędzy dworami petersburskim a berlińskim; temi to właśnie wskazówkami popiera spekulacja giełdowa swe usiłowania, aby wzniesć nowe piętro na walących się poprzednio fundamentach.

Nowości podają kilka ciekawych szczegółów oryginalnej religijności buddystów.

Prawie każdy mongol wychodzi na ulicę z paciorkami w rękę i zwykle coś mruczy sobie pod nosem. Jest to odmawianie modlitw. Prawowierny mongol stara się o powtórzenie modlitwy największą możliwie liczbę razy, ponieważ zaś ustne powtarzanie wydaje im się zbyt wolnem, przeto obmyślili sobie — maszyny. Na kole nakleja się arkusz z wypisaną modlitwą, a modlący się kręci korbą i śledzi oczyma szybkie obroty koła. Każdy obrót — to jedna modlitwa, chociaż przez czas obrotu odczytać je trudno. Oprócz takich są jeszcze maszyny rodzinne, obracane zwykle przez babkę lub dziadka, podczas gdy rodzina liczy obroty, ostrzegając krzykiem, jeżeli koło zaczyna się cofać, ponieważ według ich mniemania stanowi to grzech wielki. Wreszcie są i maszyny mechaniczne. Mongol nabywa na rynku stary zegar i dopasowuje go do swego „modlitewnika”. Taka maszyna nakręca się kluczem i modli się za całą rodzinę.

Z powodu przepowiedni d-ra Zdekauera o znaczeniu influenzy, jako poprzednika groźniejszych epidemij, występują obecnie *Russk. wied.* z obszernym artykułem, w którym zbijają rozpowszechniając się w tym kierunku pogłoski.

Przedewszystkiem nie zostało jeszcze dowiedzionem — piszą *Russk. wied.* — aby influenza była jednoznaczna z grypą. Lecz nawet gdyby identyczność obu chorób została dowiedziona i wtedy jeszcze nie wynikałoby ztąd, iż należy się obawiać innej epidemij. Prof. Hirsch, na którego powołują się zwykle autorowie, gdy chodzą o epidemję, w swym dziele klasycznym (*Handb. der historisch. geograph. Pathologie*) powiada, że nie uważa za stosowne dotykać kwestyj, o ile epidemja grypy pozostaje w związku z innymi, chociaż o tem przed kilkoma dziesiątkami lat szeroko rozprawiano. Jeżeli istotnie grypa poprzedzała epidemję, zejście to było najzupełniej wypadkowem. Ztąd też nie ma żadnej zasady obawiać się teraz lub później jakichkolwiek groźnych skutków influenzy.

Węgiel w Niemczech.

Parlament rzeszy niemieckiej obradował onegdaj nad ważnym dla tutejszych stosunków wnioskiem frakcji wolnomyślniej wystosowania rezolucji do rządu, żądającej zniesienia taryfy celnej dla węgla, przywożonego do Niemiec. Rezolucja motywowana jest interesem konsumentów.

Richter dowiódł, że od stycznia r. b. ceny węgla w Niemczech podniosły się o 44%, co przy konsumcji rocznej, obliczonej na 80 milionów tonn, wynosi mniej więcej 250 milionów marek. Ceny węgla wyszrubowywane są sztucznie w górę przez wysokie taryfy importowe; znowy wiosenne w okregu westfalskim nie mogły wpłynąć na podrożenie węgla, gdyż produkcja trzeciego kwartału wyrównała z góry ubytek z epoki znowy.

Skutkiem jednoczesnego zniesienia taryfy wywozowej dla węgla niemieckiego może się wydarzyć, że Paryż będzie dostawał taniej węgiel z Westfalji, aniżeli Berlin. Ten stan rzeczy wpływa na nienaturalny układ kursów giełdowych i na niezdrową spekulację. Należy w końcu położyć raz tamę systemowi ogólnego zdrożenia artykułów życia w Niemczech.

Schrader (wolnomyślny) poparł gorąco Richtera i zażądał ankiety; sprzeciwił się natomiast wnioskowi fabrykant żelaza, br. Stumm, który drożyznę węgla uważa za stan przejściowy i dlatego nie pragnie zniesienia taryfy; dalej Hammacher, który utrzymuje, że Niemcom wystarczyć powinno 58 milionów tonn węgla na rok, a wreszcie konserwatysta Wedell v. Malchow.

Przedstawiciel rządu, komisarz Schulz, z państwowego urzędu kolejowego, sprzeciwił się energicznie wnioskowi Richtera, zaprzeczając, jakoby art. 45

konstytucji domagał się taryf jednolitych i jaknajniższych na zboże, węgiel i t. d.

Parlament odesłał wniosek Richtera do komisji, złożonej z czterestu członków.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 7-go grudnia. (Tel. Aj. półn.) — Opublikowany został Najwyższy Rozkaz: W guberniach: liflandzkiej, estlandzkiej i kurlandzkiej, używanie wyłącznie języka ruskiego jest obowiązujące w korespondencji wewnętrznej zarządów gminnych miejskich oraz w rozprawach miejscowych rad miejskich. Przytem dozwala się aż do wydania nowego rozporządzenia, postanowienia zarządów społecznych miejskich, podlegające opublikowaniu, wykladać, niezależnie od języka ruskiego, także i w języku niemieckim, a w razie potrzeby nadto i w narzeczu miejscowem. Rezolucje na podania prywatne, wnoszone do miejscowych zarządów społecznych miejskich, mają być wydawane w tym języku, w jakim prośba została wniesiona. Wyluszczone postanowienia wprowadzają się w wykonanie w miastach: Rydze, Rewlu i Mitawie natychmiast, a w pozostałych miastach gubernij: liflandzkiej, estlandzkiej i kurlandzkiej, stosownie do bliższej decyzji ministra spraw wewnętrznych.

Budapeszt 7-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Rząd tutejszy zezwolił także na notowanie pożyczki bułgarskiej na giełdzie miejscowej.

Berlin 7-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — *National Zeitung* powiada: Zniknięcie niedoboru w budżetach austriackich jest objawem, wielce pociesającym dla sprzymierzonych z Austrią Niemiec.

Bern (w Szwajcarii) 7-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — Rada narodowa przeznaczyła sześć milionów na fortyfikację góry św. Gotarda i zawezwała radę związkową do poczynienia badań przygotowawczych, celem ufortyfikowania gór: St. Maurice (w kantonie Wallis) i Luciensteig (Graubünden).

Paryż 7-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Izba deputowanych unieważniła wybór bulanzysty Revesta w St. Denis (departament Sekwany).

Paryż 7-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Malarz russki, Sokolow, otrzymał order legji honorowej za obraz, przedstawiający katastrofę kolejową pod Borkami (wystawiony obecnie w Paryżu; przyp. red.).

Hruxella 7-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Dyskusja nad interpelacją Bary przybiera coraz gwałtowniejszy charakter. Opozycja usiłuje dowieść, iż gabinet katolicki trzykrotnie już starał się wywołać fikcyjne zamachy socjalistyczne przy pomocy swoich *agents provocateurs*; za każdym razem magistraty lub sądy przysięgłych udaremniły zamiary rządu. Prezes ministrów Beernaert nocami konferował z agentem Pourbaix. Rozprawy toczą się wśród ustawicznych obelg i insynnacyj. Opozycja szydzi z pisma prokuratora jeneralnego Vanschoora, który wziął odpowiedzialność na siebie za całą sprawę i wita wywody ministra sprawiedliwości Lejeuna ciągłymi okrzykami: „Kłamstwo!” „Głupiec”, „Łgarz!” i t. p. Dzisiaj zabiera głos prezes gabinetu, Beernaert.

Rzym 7-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — Podczas wczorajszych rozpraw adresowych w izbie deputowanych Crispi przemawiał gorąco za przyjaźnią Włoch z Francją, której rząd zdaje się pragnąć również przyjaznego układu stosunków wzajemnych.

Rzym 7-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — W r. 1892-im odbędzie się narodowa wystawa włoska w Medjolanie.

Madryt 7-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — W Marokku odkryto spisek. Brat sułtana uwięziony.

Londyn 7-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Biuro Reutersa ogłasza bliższe szczegóły entuzjastycznego powitania Stanleya i Emina baszy w Bagamoyo. Imieniem cesarza Wilhelma powitał ich komendant krzyżowca „Sperber”, wiekonsul an-

gieleki Churchill imieniem Anglii, Nicholl w imieniu komitetu angielskiego Emina, a wreszcie kapitan angielskiego okrętu wojennego „Turquoise” Brackenburgh. Stanley udał się na pokładzie „Sperbera” do Zanzibaru.

Londyn 7-go grudnia. (Tel. pr. K. Warsz.) — Stan Emina baszy polepszył się nieco.

Lizbona 7-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Wylądowanie Dom Pedra nastąpi w pobliżu arsenału, gdzie oczekiwać nań będzie król z pełnym dworem. Ostatni brazylijski prezes ministrów d'Ourto Preto przybył do St. (Vincent wyspy Capverdyskiej) i odbył konferencję z Dom Pedrem.

Belgrad 7-go grudnia. (T. pr. Kur. W.) — Dziennikowi *Liberal* rząd wytoczył proces sądowy z powodu obrazy Austro-Węgier.

Konstantynopol 7-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Firman sultański w sprawie amnestji i reform na Krecie zmniejsza liczbę członków kreteńskiego zgromadzenia narodowego z 80 na 60; w przyszłości połowa z dochodów celnych wyspy nie będzie obracana na jej potrzeby, jak dotąd, ponieważ W. Porta żandarmerję kreteńską, która opłacana była z tej połowy, utrzymywać chce własnym kosztem. Reformie ulegają trybunały sądowe, których liczba zostanie zmniejszona, tudzież szkoły, zarówno chrześcijańskie, jak tureckie. Przemysłowi krajowemu zapewnia się opiekę, administracja wyspy ma być tańsza. Porty w Rethymno, Kanei i Kandji mają być rozszerzone i ulepszone. Rząd założy krajową szkołę żeglugi. Arsenał w Sudah ma być postawiony na stopie wymagań tegoczesnych. W trzech powyżej wymienionych miastach utworzone zostaną izby handlowe; oprócz tego założona ma być szkoła handlowa. W dolinie Kandji zaprowadzone będą wzorowe gospodarstwa. Bank rolniczy na Krecie ulegnie reorganizacji. Sieć dróg będzie uzupełniona, reforma urzędów gminnych przeprowadzona.

Zanzibar 7-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — Resztki dawnej załogi egipskiej w prowincjach ekwatorialnych, które przybyły wraz z Eminem do Bagamoyo, są to przeważnie ludzie starzy i schorzali. Zanzibarczy musieli ich nieść przez drogę na tragach. Jest ich w ogóle wraz z żonami i dziećmi 286. Natomiast ludzie Stanleya obudzili u żołnierzy niemieckich podziw karnością i wytrwałością. Stanley odkrył, że jezioro Wiktorja Nyanza o 6000 mil kwadratowych jest większem, niż dotąd obliczano. Stanley uskarża się na niekarność oficerów europejskich, którzy należeli do jego wyprawy, a oddaje największe pochwały negrom.

Zanzibar 7-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — Przybył tu wczoraj Stanley.

Berlin 7-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) —

Ruble w gotówce 218 00 (wczoraj 217.40)

Ruble na dostawę 216 75 (wczoraj 216.50)

Władysław Laski.

W dniu dzisiejszym doszła tu wiadomość o zaszczyśle w Petersburgu śmierci Władysława Laskiego.

Władysław Laski, po ukończeniu kursów prawnych na fakultecie w Dorpacie, wstąpił na praktykę do krewnego swego, br. Sam. Ant. Freukla, później, po krótkiej służbie w b. Banku polskim, przystąpił jako wspólnik i główny kierownik tej firmy, głoszącej w swoim czasie.

W r. 1870-ym powołany został na głównego dyrektora nowozałożonego wówczas Petersburskiego międzynarodowego banku handlowego, który przez swoje znaczne bardzo stosunki, wiedzę i zdolności finansowe, postawił wysoko.

S. p. Laski brał udział w rozwoju naszego przemysłu przez założenie Towarzystwa przemysłowego starachowieckiego, a następnie jako jeden z założycieli kolei dąbrowskiej.

Nieboszczyk odznaczał się wybitnymi zdolnościami finansowymi, a dzięki swojemu wytwornemu wychowaniu i obejściu, powszechnie był kochany i szanowany.

Śmierć jego obudziła szczery żal.

CENY NIZKIE. Główny Skład Serów i Masła BRACI THURSZ,

ulica Przechodnia Nr. 5.

Poleca różne gatunki serów zagranicznych i krajowych, siaławy Augustowskie, kawior Astrachański, Kilki Rewelskie, Sardynki, Onkierki Landryna, Marmelady, Groszek zielony, Kapary oraz różne Konfitury i Konserwy. — Zamówienia na prowincję uskutecznią się za zaliczeniem. — PP. Handlującym ustępuje się znaczny rabat. 2106r

10 Złotych Medali i Dyplomów honorowych 10
EKSTRAKT MIĘSNY KOMPANJI

LIEBIGA

Z FRAY BENTOS (Ameryka Południowa).

Prawdziwy tylko wtedy, gdy na
etykiecie każ-
dego słoika J. v. Liebig.

wydrukowane jest nazwisko niebieską farbą.

Ekstrakt Liebiga służy do doraźnego przygotowania wybornej i posilnej zupy, jak również dla poprawienia i zaprawy wszelkich zup, sosów, jarzyn i legumin, a dobrze użyty, stanowi punkt wielkiej oszczędności w gospodarstwie domowym. Wyborny, jako środek wzmacniający dla chorych i osłabionych.

Dostać można we wszystkich większych Składach towarów kolonialnych, de-
likatesów, materiałów aptecznych, Aptekach i t. p. 150R

SKŁAD GŁÓWNY u KAROLA JACOBSON,
Chłodna Nr 19, Nr telefonu 410.

POD WIEŚNIACZKĄ E. KINOWSKI,

Żelazna Brama Nr 1, obok Ogrodu Saskiego,

poleca w wielkim wyborze, po cenach fabrycznych:

Kaftaniki i Kalesony trykotowe wełniane, bawełniane, fil
d'ecose i jedwabne.

Koszule i Kaftaniki trykotowe wełniane, systemu Pr. Jägera.
Pończochy damskie wełniane, bawełniane, fil d'ecose i fil
de perse.

Skarpetki wełniane, bawełniane i fil d'ecose.

Pończoszki dziecięce wełniane i bawełniane.

Flanele fantazyjne na suknie damskie.

2060R

Flanele na podszewki.

Barchany białe i kolorowe w najnowszych deseniach.

PIORUNOCHRONY

Najlepszej konstrukcji, podług najnowszych zasad,
Dzwonki elektryczne, telefony domowe, ostrzegacze na wypadek ognia lub
kradzieży, urządza tak w mieście jako i na prowincji.

Międzynarodowe Towarzystwo Telefonów Bell'a,

reżąc za dobroć użytych materiałów i za dokładne wykonanie urządzeń i podej-
muje się rocznej konserwacji takowych. 784r

Warszawa, ulica Prózna Nr 10.

KOMISOWA SPRZEDAŻ

detaliczna (na butelki),

Wszelkich Win, Koniaków, Likierów itp.

Z DOMÓW

Schröder & de Constans w Bordeaux,

Rocher Frères w Cote St. André,

oraz znanych WIN SZAMPAŃSKICH firmy

Moët & Chandon w Epernay,

odbywa się codziennie w Składzie przy ulicy Erywańskiej № 6, od godziny
10-jej rano do 5-jej po południu, a w Niedziele i Święta do 12-jej w południe.

Wina wszelkie nalezycie wystawę, a stołowe (Medoc z 1884 r.), począwszy
od rs. 1 za butelkę. 1937R

Ceny umiarkowane stałe. — Wybór wielki. — Cennik na żądanie.

Obstalniki zamiejscowe wysyłają się pierwszemi poślągami. — Telefonu № 61.

St. PETERSBURG, NEWSKIJ PROSPEKT,
DOM UMEBLOWANY Nr 49.

Wszelkie wygody, ceny najprzystępniejsze, uprasza się nie zważać na dorozkazy
(izwoszczyków) odradzających zamieszkać w powyższym domu. 222

UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE W TOWARZYSTWIE UBEZPIECZEŃ „ROSSYA“

NAJWYŻEJ zatwierdzonem w 1881 r.

UBEZPIECZENIA:

Kapitałów na wypadek śmierci.

Pensyj dla wdów.

Kapitałów na starość.

Pensyj na starość.

Posagów dla panien.

Stypendyj dla chłopców.

Dożywotnich dochodów.

Ubezpieczeni mają udział w zyskach Towarzystwa.

Do dnia 1-go Stycznia 1889 roku było ubezpieczonych
w Towarzystwie „Rossya“ 20,107 osób na sumę rsr.
56,795,020.

Dywidenda dla ubezpieczonych na rok 1889
wynosi 12%.

Deklaracje na ubezpieczenia przyjmuje jak również wszelkiego
rodzaju wiadomości udziela Zarząd w St. Petersburgu (Wielka Mor-
ska 13), Jeneralna Reprezentacja w Warszawie (Marszałkowska 144),
oraz Agentury Towarzystwa we wszystkich miastach Państwa.

Broszury o ubezpieczeniach życiowych wydają się i wysy-
łają na żądanie bezpłatnie. 2016R

2128r

NIE MA BÓLU ZĘBÓW kto używa
Eliksir Wielebnych O. O. Benedyktynów

Opactwa w Soulac (Gironde),

wynaleziony 1373 przez Przeora

w roku Piotra Boursaud

nagrodzony złotymi medalami w Brukseli 1880

i w Londynie 1884 r.

Codziennie użycie kilku kropli tego zbawie-
nego eliksiru, zapobiega próchnieniu zębów, nadaje
im alabastrową białosć, wzmacnia dziąsła i odświe-
ża wybornie usta. Jest to jedyne lekarstwo, które
skutecznie leczy ból zębów.

Oddajemy prawdziwą usługę naszym czyteln-
kom, zwracając ich uwagę na ten starożytny i nuy-
teczny preparat najlepszy z istniejących środ-
ków leczniczych, zapobiegający wszelkim
cierpieniom zębów.

Oprócz eliksiru, wyrabiany jest jeszcze pra-
ca O. O. Benedyktynów Proszek i Pasta do czysz-
czenia zębów, które również nabywać można we
wszystkich znaczniejszych perfumerjach, aptekach i składach materiałów aptecznych.

Agent główny SEGUIN, Bordeaux,
ul. Croix de Seguey 106 & 108.

1842r

Wodolecznica KALTENLEUTGEBEN.

Profesor Winternitz, ordynuje przez cały rok osobiście.

Kuracje zimowe po cenach zniżonych.

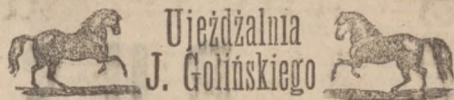
2112R

POŻYTECZNA NOWOŚĆ.

Kolby ręczne do lutowania blachy, rozgrzewane za pomocą ligroiny wytwarzającym się gazem, przedstawiają, obok praktyczności, bezwarunkowe bezpieczeństwo od pożaru, do nabycia w składzie maszyn **Rembierz & Jankowski.** Warszawa, Marszałkowska Nr 111. 1989R

NOWOŚĆ DLA DAM:

Na sposób zagraniczny założony został na ulicy Widok 3, **Magazyn kupna i sprzedaży garderoby damskiej mało używanej**, jako to: Suknie, Okrycia, Futra, Kapelusze, Bieliznę i inne przedmioty w skład toalety damskiej wchodzące, oraz wyroby platerowane używane. — Widok 3. 1574

Ujeżdżalnia J. Golińskiego

Mokotowska № 31.

Udzielają się lekcje konnej jazdy dla Pań i Panów. — Przyjmują się konie do tresowania, na stajnię i w komis do sprzedania. 2166R

FABRYKA

posadzek cementowych, betonowych i wszelkich odlewów cementowych w **Mszczonowie.**

Zajmując się od lat trzydziestu odlewami i wyrobem posadzek cementowych szlifieranych w kolorach i tafiach, które trwałością i pięknnością wyrównują marmurowej, a koszt jej jest znacznie mniejszym, bo po rs. 1 kop. 27 1/2 z materiałem i ułożeniem za łokcie kwadratowy, mam honor podać do wiadomości, że w przeciagu wyżej wymienionych lat trzydziestu wykonałem i ułożyłem, prócz wielu miejsc prywatnych, posadzkę taką w kościołach: w Częstochowie u pp. Marjawitek, w Mszczonowie, Tomaszowie, Radomsku, Skierniewicach, Promny, Warce, Bioniu, Howie, Giżycach, Skotnikach, Białym, Goszczynie, Szymanowie, Łęczycy, Stanisławowie, Łaskarzewie, Rawie w osadach rolnych Studzienickich, w Maciejowicach, Władysławowie, Gryzskobudzie, Wielcy, Łukrzy, Rzgowie, Urzędowie, Wiskitkach, Tuliszowie, Adamowicach, Powsinie, Wiewcu, Pajęcznie, Jeruzalu, Jadowie, Pajewoniu, Tuchowcu, Wysztyńcu, w kaplicy j. w. hr. Lubin-skiej, w Warszawie, Biedowie, Dobrym, Złakowie, Dąbrowicach, Zdunskiej Woli, Sobieszynie, Głogowcu, N. Radomsku w klasztorze, w Dąbrowicach, Krynicy, Potoku Złotym, Kobyłce i Wieruszowie.

Tyloletnia praktyka przy tem zajęciu dozwoliła mi rozwinąć środki dopomagające do sumiennego i prędkiego wykonywania powierzonych mi robót, które, jak dotąd, tak i nadal pragnę wykonywać z ogólnym zadowoleniem, nadmienając przytem, że pora zimowa nie przeszkadza do prowadzenia robót. Nadto obowiązuję się wszelkich robót mularskich, ciesielskich, wewnętrzne wykonanie robót kościelnych, ciałizy cementowych i t. d., jako i prywatnych budowli.

Adolf Bonnerth architekt,

przez st. dr. żel. w. w. Ruda Guzowska w Mszczonowie.

Handel Win, Towarów Kolonialnych i Delikatesów

pod firmą

H. SIMON

147 MARSZAŁKOWSKA 147.

Na nadchodzące święta sówicie zaopatrzony został w wielki wybór Win w najlepszych gatunkach, **Wódek** z pierwszorzędnymi destylarni, **Koniaków** najlepszych marek, oraz zawsze świeżych towarów kolonialnych i delikatesów, z czem się poleca sz. klienteli.

Bakalje w najlepszym gatunku.

1568

SKŁAD WIN

B. Silberstein, dawniej M. W. HANNA.

Firma egzystująca od roku 1830 przy ulicy Przechodniej pod № 1/3.

Ma honor zawiadomić Szanowną Publiczność, iż dla jej dogodności otworzyła 2 Filje, a mianowicie: 1-szą przy ulicy Leszno № 2, gdzie istniał sklep p. F. Krupeckiego, która zaopatrzona została w różne gatunki win, jako to: **Węgierskie, Francuskie, Reńskie, Hiszpańskie i Miody stare**, również **Koniaki** kuracyjne, Likier, Portery i Piwo angielskie, oraz **Wina Be-sarabskie, Krymskie, Kaukazkie, Kachetyńskie** w wyborowych gatunkach.

Filja II-ga, ulica Hoża № 1-3, na wprost targu. 1780 R

Polecając się i nadal łaskawej Publiczności tak dobrocią towarów jak i umiar-kowaniem cenami, upraszam o łaskawe zaszczycenie mnie i nadal dotychczasowym zaufaniem.

Z szacunkiem **B. Silberstein, dawniej M. W. Hanna.**

Firma egzystuje od 1846-go r.

Skład Fortepianów i Pianin zagranicznych

Świętokrzyska 29. K. FRITZSCHE. Świętokrzyska 29.

Sprowadził Pianina nowe z znakomitej fabryki Jul. Feurich w Lipsku, Dost. J. Kr. M. Kr. Saskiego, jakoteż Pianina fabryki Wolfranna w Dreźnie i sprzedaje takowe po cenach fabrycznych.

Firma Jul. Feurich nagrodzona została wielkim złotym medalem na konkursie przeciwko firm. Jul. Blüthner C. Bechstein etc. **Wynajem instrumentów.** 1572

„Nadeszły” do Składu Obić Papierowych

K. SAPIECHY:

Dywany od 90 kop.

Wycieraczki kokosowa od 60 kop.

Obrusy ceratowe.

Chodniki kokosowe.

Ceraty na stoły.

Po cenach możliwie niskich.

Niecała Nr 11, wprost bramy Ogrodu Saskiego. 1505

VÉRITABLE BÉNÉDICTINE

PRAWDZIWY LIKIER BENEDYKTYŃSKI
Z KLASZTORU FÉCAMP WE FRANCYI
Wyborny, wzmacniający, trawiący, wzbudzający apetyt.
NAJLEPSZY ZE WSZYSTKICH LIKIERÓW

VÉRITABLE LIQUEUR BÉNÉDICTINE
Brevetée en France et à l'Etranger.

Alegand aini

Wymagać należy zawsze etykiety czworokątnej u dołu każdej butelki zamieszczonej, i noszącej podpis Dyrektora głównego.

Prawdziwy Likier Benedyktynski znajduje się tylko w następujących składach które zobowiązały się piśmiennie nie sprzedawać żadnych naśladowanych podobnych produktów.

W Warszawie: pp. A. Stepkowski, Wierzbowa 9. Simon & Stecki, Krakowskie-Przedmieście. W. Kotecki, Leszno № 14. Kułakowski & Comp., Marszałkowska 131. Edmund Langner, Nowo-Senatorska. Karol Lesisz, Krakowskie-Przedmieście 54. Aleksander Bocquet Hotel Rzymski. J. Lijewski & Comp. Krakowskie-Przedmieście 6. A. Skorupski, Krakowskie-Przedmieście 19. Sowiński & Szulc, róg Przejazd i Długiej. W. Nowicki, Marszałkowska 40. Schober & Zawadzki, Senatorska № 24. Władysław Müller, gmach Teatralny. A. Roesler & Comp., Elektoralna 1. L. Gout, Plac Bankowy i Nowy-Swiat 37. P. Voigt & Comp., Bielańska 5. E. Szpadrowski, Podwale № 3, Karol Arkuszewski, Miodowa 10. J. Purwin, Miodowa 18. Aleks. Pollack, Nowy-Swiat 1. Stan, Mędrzecki, Trębacka 15. F. Venulet et Comp., Długa 49. 1738r

Praktyczne podarunki na nadchodzące Święta poleca

GŁÓWNY SKŁAD

Jarosławskiego Płótna

Moskiewski Magazyn,

Bielańska № 7, dom Hotelu Krakowskiego.

Jarosławskie Płótno w pół sztukach, od 5 rs. 50 kop. i drożej.

Płótno prześlicznie różnej szerokości.

Pół-płótno w pół sztukach, od 3 rs. 50 kop. i drożej.

Madapolam różnych gatunków w pół sztukach, od 4 rs. 25 kop. i drożej.

Kretony, Kanifas, Nansuk, Wiktorja, Barchan i Pika.

Chustki do nosa płócienne, od 1 rs. 80 kop. za tuzin i drożej.

Wielki wybór **Chustek** batystowych, pół-batystowych i dzieciennych, po niskich cenach.

Ręczniki płócienne, kąpielowe i kuchenne.

Obrusy, Serwetki, kolorowe, białe i kanwowe.

Garnitury na 6 osób, czyste lniane, od 3 rs. 25 kop. i drożej.

Garnitury na 12, 18 i 24 osób, w różnych cenach, w najświeższych rysunkach.

Obrusy jutowe, od 1 rs. 50 kop. i drożej.

Koldry pikowe od 2 rs. i drożej.

Koldry watowe i sławuckie, znanej fabryki „Komichau et Comp.”

Chustki bawełniane i **Pledy.**

Męzkie i damskie Koszule, Kalesony, Spódnice, Kaftany, z szytyngu, ma-depolamu i płótna, w najmodniejszych fasonach.

Ponczochoy, Skarpetki, Kaftaniki i Kalesony czysto wełniane, skutkiem

łżejszej zimy, sprzedaje się po niższych cenach. 1578

Dywany

Dywany Smyrneńskie
każdej wielkości

Smolna 11.

DYWANY
Akminster

Warszawska Fabryka Dywanów

w Warszawie, **Smolna Nr 16,**

urządziła

Sprzedaż detaliczną

po cenach fabrycznych, w Kantorze fabrycznym
Smolna № 11. 2122R

PORTIERY
w najnowszym ośmiennici

Dywany

i w wszystkich kolorach
podług danej próby.

Smolna 11.

Krakowskie-Przedmieście 7

Krakowskie-Przedmieście Nr 7, dom Hr. L. Krasińskiego.

MAGAZYN POD FIRMĄ

„RUSSKA MANUFATURA,”

Krakowskie-Przedmieście Nr 7, dom Hr. L. Krasińskiego.

otrzymał w komis wielki wybór

PŁÓCIEN, BIELIZNY STOŁOWEJ I RĘCZNIKÓW

z pierwszorzędných Jarosławskich i Kostromskich fabryk, które poleca po cenach fabrycznych.

Poleca również wielki wybór

1930R

WIELKI na suknie i pokrycia futer,
Russka Manufaktura.

Mam honor zawiadomić Sz. Damy, że d. 1-go Listopada OTWORZYŁAM przy Magazynie strojów damskich, pod firmą

ALFONSA BOGUSŁAWSKIEGO

egzystującym od lat 30 przy ulicy Żabiej nr. 4, róg Placu Bankowego,

Pracownię sukien i okryć damskich pod osobistym moim zarządem, oraz osoby wydoskonalonej w tym kierunku zagranicą, roboty mi powierzone wykonywać będę po cenach możliwie niskich i podług najświeższych żurnali.

Na nadechodzącą Gwiazdkę przygotowałam wielki wybór kapeluszy od 2 rs. Fasony od 75 kop.

2119R

F. BOGUSŁAWSKA.

Rymarska 12. BRACIA LESSER. 12 Rymarska.

Warszawa.—Posiadają zawsze na Składzie wielki wybór „LINOLEUM” (Chodników i Dywanów korkowych)

i polecają takowe, jako najpraktyczniejsze, najtrwalsze, najodporniejsze pokrycie na posadzkę, lub podłogę, Linoleum nie wydaje żadnego szelestu i chroni od wilgoci. Linoleum niezbędnem jest w każdym przyzwoicie utrzymanem gospodarstwie i nadaje się wybornie do pokoiów dzieciennych, łazienek, pokoiów gabinetowych, sypialni, sklepów i biur, hoteli, kurytarzy, przedsionków, werend, restauracji, sal bilardowych, atelier artystycznych, wagonów kolei konnych i żelaznych, kajut statków parowych, szpitali, kościołów i t. p. „Linoleum” uznany za najhygieniczniejszy z chodników i dywanów, nie potrzebuje dezynfekcji, czyści się jedynie za pomocą zwilżonego płata i wciągu nawet dłuższego czasu nie zmienia kolorów.—Ceny stałe umiarkowane. 2111r

Plaster Kauzokowy

na odciski

A. BERGHOLCA,

niszczy w przeciągu kilku dni odciski i brodawki. Sprzedaje się w aptekach, składach materiałów aptecznych i magazynach wyrobów gumowych.

Skład główny w St. Petersburgu Nowoska Apteka przy Aniezkowym moście, w Warszawie w aptece E. Jarnuszkiewiczza, Nowy-Swiat № 35. 1248

W dniu 27 Listopada (9 Grudnia) r. b. o godzinie 12 w południe, na stacji towarowej Warszawa kolei Petersburskiej będzie sprzedane przez licytację

4 wagony wapna niegaszonego

wagi po 600 pudów w każdym, przybyłych do Warszawy za ekspedycjami z Czyżewa za № 3318, 3320 i 3321, a także 30 Listopada (12 Grudnia) o g. 12 w poł. jedna beczka wina, z ekspedycji Granica, za № 305/306, wagi 16 pudów 10 fun. 2143

Suknie i Okrycia Damskie

wykończam po możliwie niskich cenach.

Janina Rutkowska.

Miodowa 12. 1564

Sprzedaż Materiałów
Opałowych

ze Składow

K. GROSICKIEGO,

Centralny Skład i Kantor Główny

5, Włodzimierska 5.

Filje: Marjańska N. 2, Podwale N. 13.

Telefonu № 100.

Węgiel kamienny w najlepszym gatunku, a mianowicie z kopalń Rudolf i Feliks, Węgiel drzewny bez miazgi, Drzewo starodrzew smolisty. Odstawa natychmiastowa, wszystkie transporty sprawdzają się na wadze setnej w centralnym składzie.

Ceny węgla kamiennego grubego: zimą 90, latem 85 kop. za korzec.

Drzewo z porąb. i odstawa, po rs. 16 za sażeń.

Fabrykom, Restauracjom, Cukierniom, Instytucjom i Zakładom Naukowym Rządowym i Prywatnym, ustępuje się 5% rabatu. 1573

Zarząd Kolei Żelaznych Południowo-Zachodnich,

wzywa osoby pragnące podjąć się dostawy podkładów dębowych i sosnowych na stacje kolei żelaznych południowo-zachodnich, aby deklaracje swoje w tym przedmiocie nadsyłały do Kijowa, do Naczelnika Wydziału Gospodarczego zarządu tych kolei nie później jak d. 5 (17) Grudnia r. b. 1889.

Składane deklaracje winny obejmować następujące wskazówki: ofiarowaną ilość, termin, na jakie mianowicie stacje i ostateczną cenę.

Drukowane egzemplarze warunków technicznych dostawy podkładów dębowych, mogą być osobom żądającym tego, wysłane pocztą z Wydziału Gospodarczego Zarządu kolei na każde życzenie.

Naczelnik Wydziału Gospodarczego przyjmuje dla osobistych wyjaśnień codziennie prócz dni niedzielnych i świątecznych, w biurze Zarządu kolei, od godz. 11 i pół zrana. 2137r

Magazyn Włóczek, Filozeli i różnych Haftów ręcznych

H. SCHIWUJ.

Nowy-Swiat 53, naprzeciw Apteki p. Lilpopa.

Po powrocie z zagranicy zaopatrzyłam mój Magazyn w świeże towary, które polecam Ww. Pańom: Hatty na kanwie, atlasie, aksamicie, pluszu, Suknie zarzeta i gotowe. Kanwy modne. Desenie rozmaite. Oprawy do robót rzeźbione i inkrustowane. Przytem towary Galanteryjne i Niciarskie. Zamówienia z prowincji załatwiam akuracie. 1533

Ceny nizkie.

H. SCHIWUJ.

SKŁAD WYROBÓW CZESKICH

z fabryki

L. & C. HARDTMUTH,

Warszawa, Wierzbowa 6, 2069R

wyprzedaje po cenach niepraktykowanie niskich—wysortowane wyroby Majolikowe, Porcelanowe i z Terra Cotty.

Skład Papieru i Galanterji

R. KRUPHECKI i S-ka

w Warszawie, ul. Wierzbowa, wprost Hotelu Angielskiego.

Nabywszy Maszynę pośpieszną drukarską, najnowsze-go systemu, poleca roboty drukarskie jako to: Bilety wizytowe (na poczekaniu), Adresy, Blankiety i Koperty firmowe, Rachunki, cyrkularze, Kwitarjusze, zaproszenia, Kalendarze własnego wydawnictwa i t. p.—Skład zaopatrzony w najpiękniejsze papiery listowe tak gładkie jak i fantazyjne.

Na nadechodzące Święta poleca wielki wybór pięknej, praktycznej, a nie drogiej galanterji na podarki.—Albumów do fotografji około 1,000 sztuk do wyboru.—Ceny uznane za najniższe. 2065R

Nauka i wychowanie.

Angielska Najlepsza Metoda dla samouków. Kłopotliwa objaśnienie wymowy każdego wyrazu kop. 75.—Najlepsza Metoda do nauki się języka niemieckiego w 3-ich miesiącach bez nauczyciela, przez Reussnera. Kurs niższy kop. 60, kurs wyższy rs. 2. Skład główny w księgarni Gebethnera i Wolffa. 53

Biuro nauczycielskie W. Max, Kotzebue 2. Rekomenduje nauczycieli, nauczycielki i bony. 27678

Buchhalterja dla samouków nauczyciela Buchhalterji Gustawa Chwata. W księgarniach i autora—Miodowa 12. Zeszyt 20 kopiejek. 27271

Nauczycielka udziela przedmiotów i języków z konwersacją francuską. Ordynacka 12, mieszkania 18. 27299

Osoba niemłoda, posiadająca język włoski i francuski, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Aleja Jerozolimska № 78, m. 32, od 12-jej do 3-jej. 27703

Potrzebny jest student lub realista, ze znajomością języka niemieckiego, nie wymagającą, do przygotowania 2-ich chłopców w kierunku realnym, jednego do 4-jej, drugiego do 2-jej klasy. Oferty z oznaczeniem honorarium w kantorze Kurjera pod sig. J. W. 16. 27902

Poszukuję nauczyciela gruntownie znającego język niemiecki—do konwersacji, oraz tłumaczeń z innych języków na niemiecki. Płace za godzinę 50 kop. Oferty proszę składać w Kurjerze pod literami: J. R. E. 27940

Student uniwersytetu, gruntownie posiadający język rosyjski i matematykę, poszukuje korepetycji. Ciepła № 16, m. 3. 27702

W szkole rzemieślniczej Haliny z Leszczyńskich Tokarskiej, Szkolna 8, przy Zielonym placu, odbywają się lekcje kroju sukien metodą francuską, szycia krawatów, modniarstwa, introligatorstwa galanterijnego, malowania na porcelanie, zwierciadłach, atlasie, aksamicie, gazie, kości słoniowej, wypalania rysunków na drzewie, skórze, barbotiny, oraz terracoty pod kierunkiem artysty rzeźbiarza. 3345r

W zamian za lekcje rosyjskiego młody człowiek poszukuje lekcji języka francuskiego. Niecała № 2. 27937

Za rubli dziesięć miesięcznie poszukuje korepetytora, studenta uniwersytetu, na dwie godziny dziennie. Adres: Karmielica 11, mieszkania № 18. 27935

Posady i prace.

Angielka z Londynu (gruntownie francuski, niemiecki) Miodowa 3, oficyjna 25. 25858

Buchalter-kasjer-korespondent poszukuje miejsca. Oferty przyjmuje Biuro ogłoszeń „Praca”. 3415r

Człowiek technicznie wykształcony, posiadający polski, rosyjski, francuski, niemiecki, poszukuje zajęcia. Oferty dla S. przyjmuje Kurjer. 27786

Do pralni, Niecała № 9, potrzebne są dobre prasowaczki do koszul, oraz przyjmują się do nauki prasowania za opłatą. Pralnia w podwórzu. 27767

Lekarz z praktyką potrzebny zaraz do miejscowości pod Warszawą, wyjątkowo zamężnej, praktyka szeroka i utrzymanie dobre zapewnione. Wiadomość: fabryka środków opatrunkowych Trzebińskiego i Urbanowicza, Krakowskie-Przedmieście. 27502

Młody człowiek, świeżo przybyły do kraju po 6-letnim pobycie w Paryżu, wykształcony, obezwany z handlem, biegłe posiadający język, poszukuje jakiegoś zajęcia w kraju lub Cesarstwie. Oferty: Kurjer Warszawski pod wyrazem „Poszukujący”. 27850

Młoda inteligentna polka szuka miejsca kasjerki lub sklepowej. Oferty pod lit. J. H. w Kurjerze Warsz. 27993

Młoda, osoba łagodnego charakteru, przyjemnej powierzchowności, potrzebna zaraz na wieś do pomocy w gospodarstwie. Szwajcar hotelu Litewskiego wskaże. 27953

Młodzieniec z prowincji, z dobrej rodziny, 15 lat mający, po ukończeniu 3 klas szkoły prywatnej, pragnie umieścić się jako uczeń w handlu kolonialnym lub innym podobnym i uprasza o składanie ofert piśmiennych pod lit. Z. R., rządcą domu przy ulicy Rysiej № 5. 27732

Młoda przystojna pani z dobrego domu, córka niezamożnych rodziców, szuka odpowiedniego zajęcia jako kasjerka lub do towarzystwa. Adres: Nowogrodzka 37, mieszkania 1. 27730

Młotka potrzebna jest do dwójga dzieci od Nowego Roku. Świadcstwo wymagane kłopotliwie. Senatorska 10, m. 2. 27713

Osoba uzdolniona w krawiectwie poszukuje zajęcia w domach prywatnych. Wiadomość: Bracka № 10, w sklepie materiałów piśmiennych. 27923

Osoba pisząca pięknym charakterem i mogąca wypisywać do 250 na 10%, otrzyma takie miejsce. Proby pisma przysłać pod sig. „Sk” do kantoru Kurjera. 27919

Osoba w średnim wieku, znająca się na kuchni i gospodarstwie domowym, poszukuje miejsca od Nowego Roku na wsi, w mieście albo w Cesarstwie z rekomendacją wiarygodnych osób. Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście № 2, mieszkanie 34. 27908

Osoba młoda pragnie przyjąć obowiązki panny służącej w domu zamożnym w Warszawie lub w jej gubernji. Oferty: kantor Kurjera pod H. M. S. 27943

Osoba starsza, posiadająca chlubne świadectwa, żyćzy przyjąć miejsce do dzieci lub do towarzystwa. Tamże do sprzedania maszyna do szycia Whelera-Wilsona. Krucza 40, mieszkania 13. 27316

Panny uzdolnione w garniowaniu kapeluszy słomkowych mekskich potrzebne. Świętojerska 28, Erdreich. 27431

Potrzebna jest stanczarka zupełnie zdolna za dobrem wynagrodzeniem, robota stała. Marszałkowska 60, mieszkanie 2. 27890

Pomocnik księgarski potrzebny. Oferty piśmienne z kopjami świadectw do kantoru Kurjera pod lit. S. W. Pomocnik. 27914

Panna znająca krój i krawiectwo poszukuje miejsca do domu prywatnego. Ulica Wolska № 28, mieszkanie 4. 27910

Potrzebne są zaraz panienki do haftu. Ulica Mostowa № 16, mieszkanie 18. 27907

Potrzebna kobieta do małego gospodarstwa, w średnim wieku, panna albo też wdowa, tylko bezdzietna. Nowolipie 67, wiadomość w warsztacie lakierniczym. 27936

Pralnia Ziota № 23, potrzebuje robotnic i uczennice do prasowania. 27976

Potrzebna jest osoba wykwalifikowana w krawiectwie i robieniu kapeluszy do udzielania lekcji. Wiadomość: Aleksandrja № 6, m. 1, od godz. 6—8-jej po poł. 27972

Potrzebne zdolne maszynistki do trykotów zaraz. Ul. Nowolipie № 16, m. 13. 27966

Potrzebne są panny podręczne do krawiectwa. Chłodna 56, m. 47. 27965

Potrzebny jest subjekt felczerski na powinię. Wiadomość: Nowolipki 38, mieszkania 2. 27950

Potrzebna jest kompletnie uzdolniona panna do spódnicy, także podręczna. Mag. z ul. Wiedeńskiej, Niecała 3. 27942

Potrzebna jest zdolna panna do trykotów. Ulica Przechodnia № 6, m. 5. 27928

Potrzebny jest uczeń do składki wódek obznajmiony już. Ul. Leszno № 20, stróż wskaże. 3438r

Potrzebna osoba robiąca negliżyki po za domem. Jerozolimska 43, m. 2. 3433r

Robotnik do maszyny drukarskiej „Boston RM 2” potrzebny jest na prowincję, zaraz. Informacja u Józefa Goldfolda w Zawierciu. St. dr. żel. W-W. 27909

Rządca agronom ze znajomością gorzelnictwa potrzebny. Wiadomość: Erywańska № 14, m. 5, od godz. 1-jej do 4-jej. Wymagana jest kaucja 1,000 rs. w gotówce. 27982

Subjekt handlowy z pierwszych firm Krakowa, liczący 23 lat, poszukuje posady do handlu korzennych, win i t. d. Łaskawe oferty pod „Subjekt” przyjmuje Kurjer Warszawski. 27499

Subjekt z interesu wódeczanego, mogący złożyć kaucję 300 rs., poszukuje zajęcia. Oferty uprasza składać w kantorze Kurjera Warsz. pod „Subjekt”. 27573

Uczeń potrzebny do cukierni, róg Żurawiej i Kruczej. 27723

Uczeń potrzebny jest zaraz do cukierni, róg Senatorskiej i Podwala. 27712

Uczeń przyjemnej powierzchowności, z dobrej rodziny, który już był w praktyce lub niedawno skończył taką, potrzebny do składu win i towarów kolonialnych J. Lijeńskiego i S-ka w Warszawie. 27920

Uczeń do księgarni potrzebny. Oferty piśmienne do kantoru Kurjera pod literami S. W. Uczeń. 27915

Uczeń do cukierni potrzebny. Wiadomość w cukierni, Marszałkowska № 117. 27984

Zaraz do nauki bardzo korzystnego rzemiosła potrzebna jest młoda przystojna panna na stałe, życie, mieszkanie i pensja miesięczna. Kaucja rs. 120. Krucza 46, m. 9. 27658

Zaraz potrzebne panny kompletnie uzdolnione do staniów. Zielna № 42, mieszkania 20. 27471

2 uczniowie i praktykant mogą znaleźć miejsce w zakładzie mechaniczno-słusarskim A. Drzewieckiego w Warszawie, ulica Muranowska № 18 (róg Pokornej). 27548

Kupno i sprzedaż.

Apteczne materiały oraz tran świeży poleca Askad Ksawerego Nickiego, Plac św. Aleksandra 7. 24878

Artykuły pościelowe znanych zalet, najliczniej reprezentowane, poleca niedrogo skład pościeli S. Wrotańskiego, Czesta 2. Wielka wystawa za krata. 26699

Antykwaryusz Makow, Solna 9, poleca meble starożytne, brzozy, porcelanę, sztachy. 27764

Bardzo tanio 6 krzesel, stół mahoniowy z kłapami, stółik z lustrem, łóżko brzożowe, szafa mała do sukien, różne obrazy, oleodruki, lustro w złotych ramach okrągłe, taca duża, cukierniczka, maszyna do kawy. Obożna 9, mieszkania 2. 27709

Brzytwy najlepsze, cienkie, dla pp. fryzjerów i felczarów, najtaniej u J. Jodłowskiego, Bielańska № 5 i Marszałkowska 137. 27924

Bilard do sprzedania. Wiadomość: Marszałkowska № 117, w cukierni. 27983

Bardzo tanio są do sprzedania dwie maszyny do pończoch, № 13 i 14. Widzieć można od godz. 12 do 3-jej. Aleksandrja № 13, mieszkania 6. 27945

Ceter-gordon suczka 3-miesięczna do sprzedania. Piękna 19, m. 6. 27925

Dubeltówka Lankstra tanio do sprzedania. Plac Teatralny № 11, u introligatora. 27939

Do sprzedania szczenięta cetera. Wiadomość: róg Wilczej i Wielkiej, wejście od Wielkiej № 12, mieszkanie 7. 27912

Do sprzedania biurko orzechowe na szafkach. Bednarska № 23, mieszkania 27, od 10 do 3-jej. 27903

Do sprzedania dwie karety w dobrym stanie, trzyosobowa i dwuosobowa. Wiadomość: Długa 10, mieszkanie 10, od 2 do 5-jej. 27903

Do sprzedania maszyna № 7 do wyrobów włóczkowych. Obejrzeć można od godz. 10 do 12 w pol. Żurawia 12, m. 2. 27666

Do sprzedania tania lisy damskie, żakiet na popielicach, 2 futra męskie, palto na opanosach i algierka skunksowa. Marszałkowska 143, u kuśnierza. 27701

Do sprzedania garnitur mebli orzechowych roboty Fitzkiego, krytych wełnianym adamaszkiem bordeaux (kanapa, 2 fotele, 6 krzesel, stół i duże lambrekiny) za 150 rs. adamaszek crème paryski łokei 25 po rs. 2 kop. 20, satin merveilleux crème i. 14 po rs. 1 kop. 50, oraz duża taca frażetowska za 20 rs. Obejrzeć można od godziny 10 do 1-jej w pol. Marszałkowska 87, mieszkanie 5. 27680

Dywany strzyżone, gładkie, wołokowe, uralskie, dywaniki przed łóżka po 150 kop., serwety po 180 kop., tania kretony, cerata w składzie Kiliynowicza, Mizowiecka 16. 2472r

Futro do miasta, szopy wyborowe nieużywane, do sprzedania za 135 rs. Książęca 2, u portjera. 27496

Futro-rotunda podbita lisami, aksamitem kryta, prawie zupełnie nieużywana, na osobę średniej tuszy, do sprzedania za przystępną cenę. Śliska № 7, mieszkania 19, od 11-jej do 4-jej. 27859

Fortepian w dobrym stanie do sprzedania. Hoża 21, m. 2, od 10 do 12-jej. 27926

Futro męskie szopy za rs. 25 do sprzedania. Wiadomość w magazynie A. Bogusławskiego, Żabia 4. 28930

Futro damskie opasy, wełną kryte, używane, do sprzedania tanio. Krakowskie-Przedm. № 6, Rambusz. 27901

Fortepian półsłodnej oktawy, krótki, czarny, za rs. 130 do sprzedania. Chłodna 56, w fabryce kapeluszy. 27970

Fortepian krótki 7 oktav, Seidlera, rs. 225. Leszno 18, m. 65. 27967

Fuzja Lankstra do sprzedania. Wronia 43, mieszkanie 5. 28005

Futro szopy nieużywane, na męczyźnie dobrego wzrostu, do sprzedania w sklepie bielizny G. Dyszkiewicz, Czysta № 2. 27775

Futro damskie używane do sprzedania. Twarda 13, mieszkanie 9. 27770

Fortepian dobry rs. 200, drugi 75. Elektoralna 10, m. 20. 27760

Fortepian fabryki petersburskiej jest do sprzedania. Śliska № 4, m. 12. 27729

Fortepian Budynowicza w dobrym stanie tanio do sprzedania. Bracka 28, m. 9, od godz. 2 do 4-jej. 27432

Garnitur czarny, łóżka, szafy, biurko, toaleta, krzesła, frunki. Zielna 24. 27742

Jest do sprzedania pozytywka za rs. 20. Ul. Mazowiecka № 5, mieszkanie 10. 27991

Jest do sprzedania powóz z fordekiem i uprzężą na parę koni, silnie zbudowany, sanki eleganckie i brzytka na resorach. Wiadomość: ul. Aleksandrja № 12, mieszkania 52, na dole. 27662

Jest do sprzedania salopa dolmanowym fasonem, na skunksach, b. ciepła, zupełnie nowe pokrycie, za rs. 40. Wiadomość w sklepie futer p. Kaperskiego, róg Bielańskiej i Daniłowiczowskiej. 27442

Kasy ogniotrwałe, najtaniej i najlepsze u R. Politego. Nowy-Swiat 34. 503

Kasy ogniotrwałe 25%, tańsze od innych cen. Kników. Marszałkowska 125, Sikorski. 28782

Kupuje złoto, srebro. Nowy-Swiat 61, w mieszkaniu, Henryk Juwiler. 292

Koźnier i mufka niebieskie lisy, suknia po pielata 7, kaftan, wełniany futrzany 7. Marjensztadt 7—22, do 2-jej. 27749

Kaczki, kury, indyki bite. Chmielna 18, wiadomość u stróża. 27458

Meble za bezcen! z ośmiu pokoiów, całe urządzenie lub częściowo. Lustra, frunki, oleodruki, trema, lampy. Ziota 3, róg Zgoda, czwarta brama od Marszałkowskiej, mieszkania 4. 27940

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łóżka, biuro, otomana, biblioteka, szafka lustrzana. Marszałkowska 119, w podwórzu, druga brama, mieszkania 15. 27847

Meble tanio, garnitur czarny, orzechowy, szeslong, otomana, szafy, łóżka, kredens, stół jadalny, krzesła, biuro, różne meble. Mokotowska № 59, przy placu św. Aleksandra, stróż wskaże. 27451

Meble gustowne salonowe, buduarowe i fantazyjne, sypialnia i jadalnia dębowa w kompletnym urządzeniu oraz lustra i pojedyncze sztuki meblowe. Cena przystępna. Plac Zielony № 18, nad cukiernią p. Sztengla, 1-sze piętro, mieszkanie 2. 1933r

Meble mahoniowe włosiem kryte, do sprzedania za rs. 65, kanapa, 6 krzesel, 2 fotele. Widzieć można od godz. 2—4-jej. Nowy-Swiat № 59, mieszkania 9. 27728

Meble, garnitur orzechowy, utrechtem bordurowy, stoły używane, oraz inne meble tanio. Leszno № 15, u tapicera. 27847

Meble bardzo tanio sprzedaje się w fabryce J. Drzymalskiego, Grzybowska 41. Proszę zwać na № 41. 26247

Otomana do sprzedania tanio. Jerozolimska 31, m. 1, dom Mierzińskiego. 27978

Pianina nowe do sprzedania systemu amerykańskiego. Nowy-Swiat № 66, parter, prawa oficyna, Janiszewski. 27523

Pianino czarne zupełnie nowe tanio do sprzedania. Świętokrzyska 8, m. 3. 27686

Pianina (krzyżowe), ceny przystępne, z gwarancją, w specjalnej fabryce A. Dütz, ul. Jasna № 3, drugi dom od Świętokrzyskiej. 27670

Pianino pierwszorzędnej fabryki lipskiej w dobrym stanie, kosztowało 450 rs., do sprzedania. Aleja Ujazdowska 29, mieszkanie 1, od 12—2-jej. 27445

Płaszcz męski czarny, koźnier i wyłogi białe, rs. 60. Podwal 10, pierwsze piętro. 27738

Pudel biały czystej rasy, roczny, tanio do sprzedania. Hoża 64. 27887

Pianino nowe Hartmanna, krzyżowane, do sprzedania za 350 rs. Ul. Ziota 2, mieszkania 1. 27925

Sprzedaje się fortepian, lustro i kanarki. Hoża 9, m. 4. 27689

Sprzedaje się para koni kirgiskich, bardzo swytrwałych, wyjeżdżonych w pojedynkę i w parę, a także zdolnych do jazdy konnej. — Widzieć można w sztabie 15-go korpusu armji, w Alejach Ujazdowskich № 6. 27668

Stółiki do kart, lustra, frunki, porcelana, szkło, rzeczy kuchenne, balje, wannы, posciel, lampy wiszące, stojące. Marjensztadt 7, m. 22, do 2-jej. 27750

Suknia jedwabna kolorowa za rs. 20. Wilcza 35, mieszkanie 4. 27908

Sanki do sprzedania. Wiadomość: Smolna № 16. 27971

Szafa sklepowa zupełnie nowa tanio do sprzedania. Ul. Długa № 43, wiadomość u stróża. 27698

Tanio do zbycia kredens dębowy duży, ozdobny i dwa mniejsze używane, u stolarka, Krucza 47. 27497

Wina węgierskie, cognac kuracyjny stary, wybór wielki, w składzie J. Korneckiego, Marszałkowska 107, róg Chmielnej. 3371r

Warszawskie Stowarzyszenie sprzedaży owoców Chmielna 26, poleca wszelkie owoce, bakalie i przerobione owoce oraz warzywa suszone br. Perkowskich, wszystko w dobrym gatunku i po cenach umiarkowanych. 3398r

Wielki wybór lalek charakterystycznych rozmaitej narodowości po cenach przystępnych. W. Józefowicz, ulica Marszałkowska № 143. 27904

Wanda, Erywańska № 16. Na sezon zimowy kaftanki matinée, sukienki dziecięce, fartuchy i fartuszki, zacząwszy od najskromniejszych pensjonarskich i zwyczajnych aż do najstrojniejszych, przygotowuje i zamówienia przyjmuje. 2678r

Za bezcen otomana do sprzedania. Ogrodowa 23, m. 13. 27980

Z powodu wyjazdu są do sprzedania meble wysciane, kretone kryte, prócz tego kredens, szeslong, szafa i kuchenne rzeczy. Hoża 28, mieszkanie 6. 27949

Za rs. 20 jest do sprzedania maszyna do szycia Singera amerykańska i Whelera-Wilsona za rs. 18. Krochmalna 44, m. 7. 27979

Za 10 rs. do sprzedania 4 krzesła i kozetka. Niecała 2, stróż wskazuje. 27936

Interesa handl. i majątki.

Cukiernia do sprzedania. Wiadomość: Krucza 22—27 do 10-ej zrana, po południu do 5-ej. 27866

Cukiernia Falkowskiego dobrze urządzona w m. Hrubieszowie, jest do sprzedania. Wiadomość na miejscu. 27447

Do odstąpienia zaraz korzystny handel kolonijny. Wiadomość: Puńska 28, mieszkania 5. 27178

Do korzystnego interesu wywozowego na Paryż i Francję potrzeba wspólnika zaraz z kapitałem od 3—5 tysięcy rs. Oferty piśmienne dla J. G. w kantorze W-go Wendorfa, Elektoralna 35, ustnie tamże od 11-ej do 1-ej. 57849

Do sprzedaży lub wydzierżawienia zakład wod mineralnych w Elizawetgradzie. Opis szczegółowy można przejrzeć w kantorze Kurjera. 27025

Do sprzedania sklep spożywczo-dystrybucyjny. Wiadomość: ulica Przechodnia 3, w sklepie maki. 27932

Dom do sprzedania. Z powodu działów jest do sprzedania dom bez długów w cyrkule łazienkowskim. Wiadomość w kancelarii reagenta Rudnickiego, Miodowa 12. 26348

Dwa place, 5,118 i 4,140 łokci kwadratowych obejmujące w Alei Szucha (róg Litewskiej) do sprzedania oddzielnie lub razem, jako przyległość. Wiadomość: Dzielna 45, mieszkania 2, od 5 do 7-ej wieczorem. 27584

Handel win i towarów kolonialnych oraz kantor pism do odstąpienia. Ciepła 9, mieszkania 2. 27725

Interes kolonialny z dystrybucją, w dobrym punkcie miasta, dający przyzwoite utrzymanie i około 1,000 rs. dochodu, od Nowego Roku z powodu nieprzewidzianych okoliczności do sprzedania. Osoby interesowane raczą adresować do kantoru Kurjera lit. B. B. 27643

Kawiarnię sprzedam, punkt dobry, cena niską. Świętokrzyska 18. 27929

Kawiarz jest do sprzedania. Nowogrodzka 30. 27946

Kawiarnia do sprzedania zaraz lub od Nowego Roku, egzystująca od lat 16-tu w bardzo korzystnym miejscu, obok targu, przy ulicy Nowomiejskiej 17. Wiadomość na miejscu. 27342

Korzystny interes. Restaurację w Bazarze przy ulicy Leszno 40, którą przez lat 10 osobście prowadził, chcę odstąpić z powodu słabości. Spis inwentarza na miejscu. 27690

Ktoby miał produktu wiejskie do zbycia, proszę o złożenie ofert w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. J. K. 27664

Mydlarnia do sprzedania z powodu zmiany interesu. Ul. Wilcza 73. 27900

Magle egzystujące od lat 15 do sprzedania za przystępną cenę. Ul. Twarda 6. 27941

Magle do sprzedania z powodu nagłego wyjazdu. Grzybowska 15. 27780

Mydlarnia dobrze procentująca sprzedaje się tania z powodu translokacji. Zielna 16. 27778

Potrzeba 5,000 rs. na pierwsze miejsce zaraz. Puńska 103, do właściciela; bez pośrednictwa. 27832

Poszukuje się rs. 7,000 na pierwszy numer hipoteki dużej własności podmiejskiej, na spłatę takież sumy. Wiadomość: Mokotów, J. Kielmaun. 27959

Posesja przy ulicy Marszałkowskiej na dogodnych warunkach do sprzedania. Gotówki potrzeba około 20,000 rs. Wiadomość u adwokata W-go Szucha, Ohmielna 33, między 4—6-tą. Pośrednictwo wyłączone. 27473

Publi 12,000 potrzeba na spłatę po Towarzystwie domu, procent 6 1/2. Twarda 38, u właściciela. 27359

Restauracja zaraz do odstąpienia z całym urządzeniem i bilardem. Wiadomość: Elektoralna 35 domu 43, mieszkanie 4. 27957

Skład węgla do sprzedania w najprzystępniejszym punkcie miasta. Ul. Nowy-Swiat 47. 27682

Sklep spożywczy do sprzedania. Ogrodowa 7, mieszkanie 18. 27717

Sklep do sprzedania z pieczywem tureckiem za rs. 80. Ulica Ordynacka 14, sklep 2. 27807

Sklep dystrybucyjno-galanteryjny z pieczywem do odstąpienia z towarem lub bez. Nowy-Swiat 44, pod Turkiem. 26633

Sklep spożywczy z dystrybucją jest do sprzedania. Ogrodowa 4, wiadomość w sklepie. 27665

Sklep mydlarski do sprzedania. Wiadomość: Świętokrzyska 44, stróż wskazuje. 27722

Sklep spożywczo-dystrybucyjny, dobrze procentujący, do sprzedania. Wiadomość: kiosk Marszałkowska róg Alei. 3413r

Sklep spożywczy do sprzedania. Ordynacka 10. 27343

Sklep dystrybucyjno-spożywczy zaraz do sprzedania. Królewska 31. 27324

Skład wódek do odstąpienia, cena 3,000 rs. Wiadomość: Krucza 22, m. 27, do 10-ej zrana, po południu od 3—5-ej. 27300

Sklep dystrybucyjno-spożywczy z mieszkaniem do sprzedania. Ul. Zielna 16. 25645

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania bardzo tanio zaraz. Ulica Nowogrodzka 17. 27438

Skład węgla do sprzedania. Wiadomość w Biurze ogłoszeń Rajchmana i Fiendlera w Warszawie, Senatorska 26. 3396r

Sklep z mieszkaniem dystrybucyjno-galanteryjny i materjałów pismiennych do sprzedania. Wiadomość: Twarda 46. 27927

Sklep dystrybucyjny z materjałami galanteryjno-pismiennymi do sprzedania zaraz z powodu otrzymania posady. Ul. Nowy-Swiat 61. 27918

Sklep wiktuałów do sprzedania, komorne st. nie. Tamka 32. 27917

Sklepek do sprzedania z powodu wyjazdu. Ulica Wronia 4. 27988

Sklep spożywczy z mieszkaniem do sprzedania. Bracka 6. 27987

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania. Sienna 8, u stróża. 27960

Sklep wiktuałowy do sprzedania. Ul. Elektoralna 26. 27955

Traktjerna do sprzedania za przystępną cenę z powodu własnych interesów, egzystująca od lat 30. Piwna 12. 27899

Tanio! Do sprzedania interes węglowy w najruchliwszym punkcie miasta, z wyrobioną klientelą i znaną firmą. Adresy składać proszę w kantorze tegoż pisma pod literami H. G. 27671

W mieście Ciechanowie do sprzedania lub wydzierżawienia dom w bliskości stacji drogi żelaznej nadwiślańskiej. Dom ten składa się z 6 pokoi i 2 kuchni, a przylegają do niego zabudowania gospodarskie oraz plac i ogród. Cena sprzedaży 2,200 rs. Blizsza wiadomość przy ulicy Tamka 39, mieszkania 8. 27933

Z powodu nagłego wyjazdu jest do odstąpienia kawiarnia za bardzo przystępną cenę. Utrzymanie zapewnia liczną rodzinę. Wiadomość na miejscu, Świętojańska 8. 27820

Zaraz do sprzedania traktjerna z kawiarnią, z urządzeniem, bez odstępnego. Pieta 6. 27911

Lokale.

Wróblewski i S-ka. kantor przewozowy, A. Trębacka 11, Filja Nowy-Swiat 7.—Zatwierdzenie przeprowadzki, opakowania, przewożenia mebli. 3055r

Adres. Plac teatralny 473B/11. Do wynajęcia w każdym czasie sklep duży, z dużym przyległym pokojem. Lokal na 2-m piętrze, składający się z 5-u pokoi, przedpokojem, pasażem, kuchnią i piwnicą, z wodociągami i zlewem. Duża piwnica na skład towarów od 1/1 90. Wiadomość u rządcy domu lub u gospodarza. 3356r

Chmielna 5. Pokoje kawalerskie, oraz z cygankami. Pokój z kuchnią. 27977

Do wynajęcia zaraz. Sklep. Pokój i kuchnia. Owara. Piękna 49. 27905

Do wynajęcia z dniem 1 stycznia 1890 roku w domu pod № 19 przy ulicy Miodowej sklep, z pakamerem lub bez takowego. 27296

Do wynajęcia mieszkanie zajmowane od lat 10-u, pięć pokoi i kuchnia na Hożej 32; tamże do sprzedania kredens i stół. 27454

Do wynajęcia od 1-go lipca w środku miasta, na pierwszorzędnej ulicy, cała oficyna dwupiętrowa, mogąca służyć na zakład naukowy lub na przedsiębiorstwo fabryczne. Reflektanci zechcą złożyć swój adres w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. L. N. 27676

Jest do wynajęcia zaraz pokój zalkową, na 1-m piętrze, od frontu, z meblami i usługą. Ul. Krakowskie-Przedmieście 18. 27510

Mieszkanie elegancko umeblowane, zaraz, miesięcznie lub kwartalnie. Ul. Bracka 23. 27969

Mieszkanie widne i suche, składające się z trzech pokoi, przedpokoju i kuchni, na 2-m piętrze, przy ulicy Żelaznej, w bliskości Chłopa, za 60 rs. kwartalnie, do wynajęcia od Nowego Roku. Wiadomość w zakładzie zegarmistrzowskim p. K. Zawistowskiego, Wierzbowa, w gmachu teatru. 27625

Mieszkanie dla osoby trudniącej się szyciem lub lekcjami. Królewska 3, mieszkania 16. 27921

Potrzebne dwa duże lub 3 mniejsze pokoje, przedpokój i kuchnia w okolicach Karmelickiej i Leszno. Adresy pod lit. L. S. w kantorze Kurjera Warsz. 27751

Potrzebne 3 pokoje, przedpokój, kuchnia, na parterze lub 1-m piętrze, od Nowego Roku. Oferty przyjmuje kantor Kurjera dla B. L. 27990

Pomieszczenie dla panienki, może być oddzielny pokój, z całodziennym utrzymaniem. Widok i. m. 3. 27973

Pokój do odnajęcia zaraz dla mężczyzny. Adres w kiosku: Twarda, róg Ciepłej. 27985

Pokój dla kawalera, na parterze, tania. Widok 3, mieszkania 1. 27989

Pokój do wynajęcia, z całodziennym utrzymaniem. Czysta 6, mieszkania 24. 27995

Pokój duży i gabinet umeblowany elegancko, z usługą, samowarem, opałem, razem lub oddzielnie, do wynajęcia z raz. Sienna 3, mieszkania 6. 27443

Place do wynajęcia przy ulicy Żelaznej, Twardej, Żelaznej. Wiadomość: Miodowa 15, mieszkania 5. 3359r

Stancja dla uczennicy instytutu muzycznego lub gimnazystki od Nowego Roku, w w przyzwoitym domu. Niecała 11. 2-e piętro, mieszkanie 4. 27446

Sklep i 3 pokoje, kuchnia do wynajęcia od 1 stycznia. Nowy-Swiat 12. 27303

Tanio na Pradze od 1 stycznia cztery pokoje, przedpokój, kuchnia, spiżarka, wygodna i ogród przy ul. Małej 141F, obok remizy tramwajowej i dworca petersburskiego, w domu murowanym, do wynajęcia za 240 rubli. 27931

Zurawia 15. Od 1 stycznia 1890 roku do wynajęcia 5 pokoi, ze wszelkimi wygodami, na 3-m piętrze, od frontu, za 650 rubli rocznie. 27314

Zadane są 4 pokoje od Nowego Roku, w Złotym Nowym-Swiate, lub placu Trzech Krzyży. Wiadomość proszę pisać do: skłanu galanteryjny Goliński, gmach teatru. 27543

3 pokoje na parterze, do wynajęcia na kanstor, przy ulicy Jasnej 7. Wiadomość u szawajcara. 27944

Doniesienia rozmaite.

Akuszerka przyjmuje chorych spodziewających się słabości. Marszałkowska d. 90, mieszkania 16. 25641

Amelja.—Kantor Kurjera Warszawskiego pod Tomaszem. 27947

Akuszerka M. D. przyjmuje osoby spodziewające się słabości. Ulica Świętojańska 22. 27323

Adres najtańszego zakładu pogrzebowego, Amagazynu żałobnego, oraz fabryki trumien metalowych i drewnianych W. Świętokrzyskiego, Senatorska 32. Trumny metalowe i drewniane od 15 do 180 rs. Kapelusze żałobne z welorami po rs. 4 kop. 50. Zakład pogrzebowy, Senatorska 32, niema nie wspólnego z p. Zdzisławem Fijałkowskim. 3415r

Bukiety, wieńce, ze świeżych kwiatów najtaniej u A. Podbielskiego, Nowy-Swiat 10. 27631

Człowiek młody, z wyższym wykształceniem i stanowiskiem, posiadający około 4,000 dochodu rocznego, pragnie znaleźć towarzyszkę dobrze wychowaną, bardzo ładną, wykształconą, tylko polką i katoliczkę. Warunki te są konieczne, o posag nie chodzi; duży posag byłby nawet przeszkodą. Listy wyczerpujące z fotografiami p. oszę składać w kurjerze pod znakiem „1856” z wiadomianiem w ogłoszeniach. Dyskrecja zupełna zapewniona. Drogę tę wybieram zachęcony przykładem innych, ponieważ umożliwia przy wzajemnym porozumieniu większą szczerść i otwartość, niż w zwykłych stosunkach towarzyskich i prędzej do celu doprowadzić może. 27958

Dla Symplicji posterestante od K. P. R. 27922

Dla Sylwii w kantorze Kurjera Warszawskiego od „Simplicitas.” 27948

Do wynajęcia z powodu wyjazdu na kilka miesięcy para koni, powóz, karetta i sanie. Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście 58, u rządcy domu. 3414r

„Facet” wesoły kalendarzyk na rok 1890. Cena kop. 20. Do nabycia we wszystkich księgarniach. 3295r

Kartki i sanki wynajmuje najtaniej o każdej porze. Jerozolimska 56. 26517

Kto chce wzać dziecko do pierś. Wiadomość: Niecała 2, m. 21. 27992

Loterji 4 ćwiartki do sprzedania. Leszczyńska 9, mieszkania 43. 27768

Listy: dla Ady i Gizelli są do odebrania w kantorze Kurjera Warsz. 27994

Lalki do ubierania elegancko i tanio przyjmują się w pracowni kwiatów M. Malakowskiej, ulica Senatorska 28, dom p. Kaftala. 27974

Młody człowiek, lat 26, przystojny, średnio wykształcony, z kapitałem 2,000 rubli, szuka żony inteligentnej, z średnim kapitałem. Dyskrecja pod słowem honoru. Proszę składać oferty z fotografiami w kantorze Kurjera Warsz. pod literami „Przystojny F. K.” 27951

„Muha” najtańsze, polskie pismo humorystyczne, większego rozmiaru. Cena na prowincji rs. 4—5 w Warszawie rs. 3—4 rocznie. Abonentowi prowincjonalni nadsyłający prenumeratę za cały rok z góry, wprost do redakcji, otrzymują jako premjum gratis i franco kalendarz humorystyczny „Facet” na 1890. Adres redakcji: Warszawa, Elektoralna 8. 3434r

Mamka potrzebna w wieku 20—30 lat, nie po pierwszym dziecku. Nowolipie 15, mieszkania 6. 27848

Na kolebę krawiec męski przyjmuje wszelkie obściągunki, przeróbki podług żądań, dobrze nie drogo. Marszałkowska 94. Chmurczyński. 27872

Obiady prywatne codziennie od godziny 1-ej do 5-ej po południu wydają się w domu i na miasto, przez większą wyborową gospodynię, na świeżem mięsie, złożone z zupy i dwóch mięs, jarzyny, po kop. 30, lub z czarną kawą miesięcznie rs. 10. Ulica Złota 30, mieszkania 16. 3422r

Panna lat 22, sierota, przystojna, posiadająca 60 tysięcy dolarów, powróćwszy z Ameryki po stracie ojca doktora, pragnie poślubić polaka uczciwego, majątek nie wymagany, pierwszeństwo mają doktorzy, obywateli, prawnicy i inżynierowie. Dyskrecja zapewnia się. Oferty z fotografiami proszę nadsyłać na posterestante w Warszawie, pod adresem „Amerykanka.” 27934

Panna osiemnastoletnia, przystojna, średnio wykształcona, posiadająca 8,000 rs., wynajęła skromne, pragnie wstąpić w związek małżeński, z człowiekiem inteligentnym, mającym być zapewniony. Listy z fotografiami w kantorze Kurjera Warszaw. dla „Niny.” Dyskrecja honorowa. 27952

Plisownia fil stojących. Twarda 48, m. 10. Przyjmują się wszelkie materje do 116 cent, wysokości po 10 kop. od łokcia, oraz w filach: Chmielna 28, m. 2. Orla 11, m. 2. oraz maszyny do sprzedania. 27961

Pugilares z 17 rub. książką legitymacyjną i biletem loteryjnym zgniły na poczęcie, uprasza się o zwrot pod № 34 Długa, do adwokata Wysockiego. 27962

Przyjmuje nadrabianie pończoch po kop. 35. Senatorska 32, mieszkanie 11. 3436r

Pracownia krawatów „Louise” wyucza w trzech tygodniach, nawet i w krótszym czasie, wszelkich fasonów krawatów i przyjmuje robotę z danego materiału. Orla 10. 3437r

Reparuję i stroję fortepiany. Wiadomość: ulica Leszno 71, w sklepie spożywczo-cy. 27938

Wdowiec lat 26, katolik, inteligentny, hane wdowiec, mający własny interes przynoszący minimum 2,000 rs. czystego dochodu rocznie, poszukuje towarzyszkę życia, panny lub wdowy bezdzietnej w wieku od 18—22 lat, milej p. wiek, inteligentnej, z dobrego rodu i odpowiednim posagiem. Oferty wraz z fotografiami Warszawa posterestante pod wyrazem „Hymen.” 27954

Wdowiec lat 33, szlachcic, inteligentny, katolik, urzędnik władzy rządowej—pragnie wejść w związek małżeński, poszukuje osoby nie wyższej lat 27 mającej, panny, z pewnym wykształceniem i wyższym wychowaniem—pożądaną jest blondynka z posagiem od 8 do 10 tysięcy rubli—dyskrecja zapewnia się. Oferty ze szczegółowym curriculum, oraz wskazówką najodpowiedniejszą poznać się uprasza o składanie w kantorze tegoż Kurjera pod adresem Alfa i Omega lit. K. R. J. 27913

Zakład galwaniczny, Adolfa Haensel, Elektoralna 14, obok szpitala. Przyjmuje roboty do nikłowania, miedziowania i t. p. po cenach umiarkowanych. 3402r

Zgubiono zegarek ze złotym łańcuszkiem, z herbem i dewizką oksydowaną, na rękę Marszałkowskiej i Chmielnej. Znalazca raczy zgłosić po nagrodę: Chmielna 58, m. 6. 27695

Znany powszechnie z cen przystępnych magazyn wszelkich niezbędnych w gospodarstwie artykułów T. Kozłowskiego, przeniesiony z stał z Senatorskiej do domu Neprosa na Wierzbowa 8, wprost Niecałej, do gmachu Teatru. Filja Bracka 25. Przyczem ostrzegam, że żadnej innej filji nie posiada. Polca na że żadnej przydatnej podarki, bilety wizytowe, gwiazdki przydatne, podarki, bilety wizytowe, papier listowy z herbami i monogramami, wo, papier listowy z herbami i monogramami, do wyboru 3,000 stempli na stał. Oryginały przybyły choinkowe i bukiety Makarta. 47964

Zaginął pies mops, wabi się Borsik, pod pierśiami białymi. Znalazca zechce zwrócić: Chmielna 15, za nagrodą. 3432r